

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

XXIV. évfolyam 8. szám 2023. november

Traumatológiával bővült
az egyetem oktatási
és betegellátási profilja

Hallgatói életminőség:
kategóriagyőztes
a Semmelweis

Együttműködési
megállapodást kötött az
egyetem a Vöröskereszttel

MEGJELENT AZ ELSŐ HIBRID KÖNYVÜNK!

Farmakobotanika / Gyógynövénytan

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Lira Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk is.

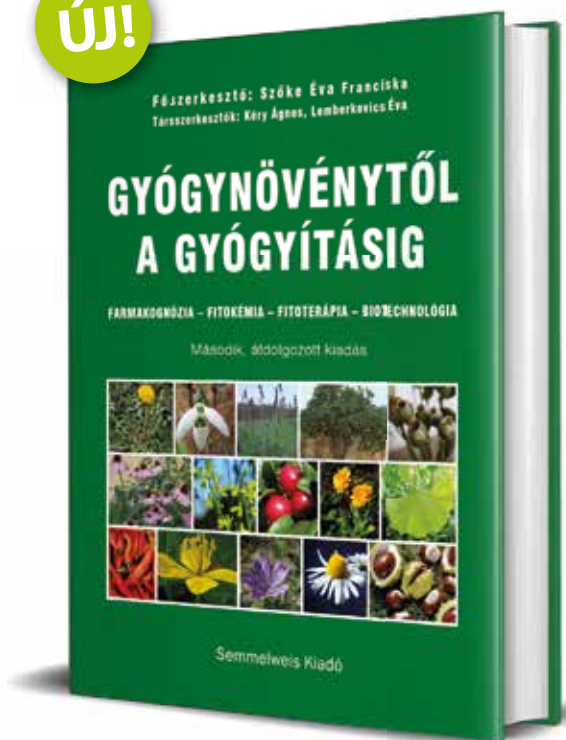
Szőke Éva Franciska (főszerk.), Kéry Ágnes, Lemberkovics Éva (szerk.)

GYÓGYNÖVÉNYTŐL A GYÓGYÍTÁSIG

FARMAKOGNÓZIA – FITOKÉMIA – FITOTERÁPIA – BIOTECHNOLÓGIA

Második, átdolgozott kiadás

ÚJ!

■ A4 ■ 640 oldal ■ Ára: 23000 Ft

Ez a könyv egyszerre nehéz és könnyű, tudományos és olvasmányos, konzervatív és modern. Egyedülálló módon, integráltan tárgyalja a farmakognózia széles spektrumát. Több száz színes fénykép, didaktikus ábrák, precíz leírások mutatják be a Kárpát-medence és a nagyvilág gyógynövényeit, azok használatát, a hatóanyagokat, a biológiailag aktív molekulák szerkezeti képletét és bioszintézisét, a kedvező vagy a mérgező hatások mechanizmusát.

Gyógynövénytől a gyógyításig. Farmakognózia – Fitokémia – Fitoterápia – Biotechnológia c. könyvben szereplő QR-kódok (Quick Response Code) segítségével további ismeretekkel bővítettük a hagyományos könyv tartalmát – ez az első „hibrid” könyvünk, ahol a Gutenberg találmányát (1455) összekötöttük Masahiro Hara (1994) találmányával, az online világgal! Ez az átjáró még csak kicsiny híd, de terveink sokasodnak, és egyre több könyvünkben megtaláljuk majd a közös nevezőt a könyv és az ellenőrzött, hiteles digitális tartalmak között. Egy csárdában a két rivális, és jól megfér egymás mellett!

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Apropó

Poszter Box

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

w w w . s e m m e l w e i s k i a d o . h u

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
polgárainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. **Romics Imre**
romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:

Dr. **Fejérvy Pál** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Szepesi Anita
szepesi.anita@semmelweis.hu
Telefon: 06-30-016-4504

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem
Kommunikációs Igazgatóság
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Fajt Mónika (EKK)
fajt@emk.semmelweis.hu

Dr. **Földesi Renáta** (PAK)
foldesi.renata@semmelweis-univ.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (NTI)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kerkovits Nóra** (DÖK)
kerkovits.nora@med.semmelweis.hu

Kormos Ágnes
kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)
polgarv@se-etk.hu

Pop Alexandra (HÖK)
popalexandra48@gmail.com

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**
claris@freemail.hu

Szepesi Dóra (MKF)
szepesi.dora1@semmelweis.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: **Szabó György**

Layout: **Békésy János, Hétfő Műhely**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin
telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

SEMMEIWEIS KIADÓ

Nyomta és kötötte:
Virtuóz Kiadó és Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: **Tolonics Gergely**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus október 26-i üléséről A Semmelweis büszkélkedhet a legjobb hallgatói életminőséggel egy globális felmérés szerint	4. oldal
THE szakterületi rangsor: a Semmelweis a régió legjobbjai között végzett SanghaiRanking 2023: a szakterületi lista több területén is előrelépett az egyetem	5. oldal
Dr. Bodzay Tamás: Hitelesség és példamutatás – vezetőként ezek a legfőbb vezérelveim	6. oldal
Traumatológiával bővült a Semmelweis Egyetem oktatási és betegellátási profilja	7. oldal
Gyulladást szabályozó molekula kimutatásáról szól az Élettani Intézet kutatóinak publikációja	8. oldal
Új egyetemi tanárok a Semmelweisen Dr. Márton Krisztina a Fogorvostudományi Kar új professzora Dr. Fekete Andrea a Gyermekgyógyászati Klinika első női professzora	9. oldal
Nemzetközi sportkardiológiai szimpóziumot rendezett a Semmelweis Egyetem Kitüntetések a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán	10. oldal
Családokért díjat vehetett át dr. Sipos Miklós, az Asszisztált Reprodukciós Centrum vezetője Pro Sanitate díjban részesült az egyetem két munkatársa	11. oldal
Egészségügyi és szociális menedzserek vehették át okleveleiket	12. oldal
Jubiláns és oktató gyógyszereszeket köszöntöttek	13. oldal
75 éves a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet	14. oldal
Öt ok az ünneplésre a STÉG-en	15. oldal
Húsz éve töretlenül népszerű az egyik legnagyobb taburól szóló kurzus Fulbright Specialist vendégprofesszor látogatása a Semmelweis Egyetemen	16. oldal
Elindult a gyermekpszichiátriai szakrendelés a Semmelweis Polgárok gyermekei számára Az év felelős foglalkoztatója az egyetem	17. oldal
Földöntúli hangulat az idei gólyabálon	18. oldal
Betegbiztonság világnapja a Semmelweis Egyetemen Közel százan vettek részt az Urológiai Klinika prevenció napján	20. oldal
Együttműködési megállapodást kötött az egyetem a Vöröskereszttel Teltházás jótékonyági koncertet adott a Medikus Zenekar Felsőoktatási Kupa: bronzérmes a Semmelweis	21. oldal
Dr. Gadó Klára fénykép-festményeiből nyílt kiállítás a Semmelweis Szalonban	22. oldal
Elindult a Senior Akadémia kilencedik szemesztere	23. oldal
Semmelweis University adds traumatology to its teaching and patient care profile Stellar atmosphere at this year's Semmelweis Freshmen's Ball Semmelweis boasts best quality of student life, global survey finds	24. oldal
Semestereröffnungsfeier 2023 am ACH und ACH-Absolventen bei diesjähriger DGHO Jahrestagung	25. oldal
Dr. Tom Cato Karlsen: A testem norvég, de a szívem magyar Elhunyt dr. Szalai Csaba Elhunyt dr. Sali Attila	26. oldal

Attendance is free!

SEMMEIWEIS SYMPOSIUM

Celebrating Excellence

11-13 December
BUDAPEST, HUNGARY

#semmelweissymposium2023

Beszámoló a Szenátus október 26-i üléséről

Döntöttek a Merényi Klinikai Tömbigazgatóság létrehozásáról, a professor emeritus cím odaítéléséről, valamint több vezetői és oktatói pályázatot is véleményeztek.

Szabó Ádám – Kommunikációs Igazgatóság

Elfogadta a testület a kancellár által előterjesztett 2024. évi vezetői költségvetési koncepciót. A költségvetési alapelvek állandósága az intézmény éves költségvetésében a stabilitást adja, ugyanakkor fontos, hogy az alapelvek képesek legyenek rugalmasan kezelni a szervezet életében bekövetkező változásokat – szögezte le dr. **Pavlik Livia** kancellár. Ilyen változás a Semmelweis Egyetem Klinikai Központjának mostani bővülése, hiszen 2023. november 1-től a Dél-pesti Centrumkórház Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv Kórház Telephelye a Semmelweis Egyetem tulajdonába került a kapcsolódó ellátási kötelezettséggel és teljesítmény-kerettel együtt. Ezzel az egyetemen Traumatológiai Klinika néven új szervezeti egység jött létre, mely a 2024. évi költségvetésben természetesen a tervezendő bevételek és a kapcsolódó költségek oldaláról is megjelenik. A 2024. évi költségvetési tervezésben a gazdálkodásra ható jelentősebb változások közé tartozik még, hogy január 1-től bizonyos üzemeltetési feladatok, valamint a közüzemi szolgáltatások biztosítása az állami fenntartású kórházak esetében átkerült a Közbiztosítási és Ellátási Főigazgatóság (KEF) hatáskörébe, és ennek következményeként az állami kórházak ilyen jellegű költségeihez többlet állami támogatás jelenik meg a rendszerben. Ezen támogatási mértéknek megfelelő igényüket a KEKVA fenntartású klinikai központot fenntartó egyetemek (így az SE is) a KEKVA tv. 21. §-a alapján benyújtották a kormányzat irányába és ezen támogatási összeggel a költségvetés összeállítása során tervezünk. A költségvetési koncepció szintén figyelembe veszi, hogy 2023-ban módosult az egyetem és a Magyar Állam között fennálló, 2026-ig érvényes középtávú közfinanszírozási szerződés. Szintén figyelembe veszi a költségvetési koncepció az intézmény Vagyongazdálkodási tervének bővítését, melyet a Szenátus a legutóbbi ülésén fogadott el. A kancellár felhívta a figyelmet: a 2024. évi költségvetési terv a likviditás kezelésén túl a teljesítmény menedzsmentjére is nagy hangsúlyt fektet. Az intézmény 2023. évi várható bevételei megközelítik a 230 milliárd forintot, 2024-re a keretterv 237 milliárd bevétellel számol. Az idei év várható költsége 216 milliárd forint, míg ez az összeg 2024-re már 232 milliárd forintra nő a keretterv szerint, amely mind bevételi, mind kiadási oldalról bővülni fog a korábbi években elfogadott és 2024-ben folyamatosan megvalósuló beruházások és felújítások tervezésével.

Módosították a Szervezeti és Működési Szabályzat (SzMSz) Tanulmányi és Vizsgaszabályzatát az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) Egészségügyi Menedzserképző Központ két új szakának (egészségügyi adattudomány mesterképzési szak és egészségügyi-minőségügyi és betegbiztonsági menedzsment mesterképzési szak) indítása érdekében. A változtatás az előzményként elfogadott szakokat, a felvételi beszélgetést, illetve a pontszámítást írja le. Szintén megszavazták a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat Pető András Karon folyó szakmai gyakorlatra és gyakorlati képzésre vonatkozó speciális szabályainak módosítását. Ennek elsődleges oka a lemorzsolódás csökkentése.

A szenátorok döntöttek az SzMSz egyes rendelkezéseinek a Merényi Klinikai Tömbigazgatóság létrehozásával összefüggő módosításáról. Az új szervezeti egység felállítására azért van szükség, mert 2023. november 1-től a Dél-pesti Centrumkórház Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv Kórház Telephelye a Semmelweis Egyetem tulajdonába került. Az új telephelyen a Klinikai Központ döntésével összhangban a gazdasági, a műszaki és üzemeltetési feladatokat ez az új egység látja majd el.

A testület döntött új választható tárgyak bevezetéséről az egészségtudományi szakfordító-tolmács posztgraduális képzésen. A képzés iránti növekvő érdeklődés, valamint az egyre magasabb hallgatói létszámok érdekében olyan új, piacképes tudást kínáló választható tárgyakat vezetnek be, mint a Karrierindítás vagy a Fordítói ismeretek.

Megszavazták a Doktorandusz Önkormányzat Alapszabályának módosítását, melyre a doktori iskolák összevonásáról és az egységes Semmelweis Egyetem Doktori Iskola létesítéséről szóló határozat miatt volt szükség, melyről a Szenátus 2023. márciusi ülésén döntött. A változtatások főleg a választmány összetételével kapcsolatos rendelkezésekre vonatkoznak, valamint olyan alapszabályokat fektetnek le, melyek segítik, hogy az ülésekre a telekommunikációs eszközökkel is be lehessen csatlakozni.

A Szenátus döntést hozott a professor emeritus cím odaítéléséről, valamint aktuális vezetői és oktatói pályázatokat is véleményeztek. A Különlélek napirendi pont részeként dr. **Merkely Béla** rektor megerősítette azon sajtóértesüléseket, amelyek szerint Magyarország kormánya döntött a dr. **Krausz Ferenc** Nobel-díjas tudós vezetésével 2019-től zajló kutatások további támogatásáról, amely a Semmelweis Egyetem számára is kiemelt fontossággal bír a jövőben.

A Semmelweis büszkélkedhet a legjobb hallgatói életminőséggel egy globális felmérés szerint

Szabados-Dötsch Judit – Kommunikációs Igazgatóság/Studyportals

A 2023-as Globális Hallgatói Elégedettségi Díj (Global Student Satisfaction Awards) odaítélői szerint Magyarországon a legmagasabb a hallgatók általános elégedettsége. A Hallgatói élet minősége kategória győztese a Semmelweis Egyetem lett, újabb elismerést szerezve ezzel Magyarországnak. A díjat **Diego Fanara**, az Unibuddy vezérigazgatója és társalapítója adta át, amelyet dr. **Alpár Alán** nemzetközi képzésekért felelős rektorhelyettes fogadott.

A Hallgatói élet minősége kategória számos olyan szempontot foglal magában, amelyek hozzájárulnak az általános hallgatói élmény-

hez, a megközelíthetőségtől, a megfizethetőségtől és a fogadó város kulturális életétől kezdve a diákszállások elérhetőségén át a campuson belüli és kívüli étkezési lehetőségekig. Ez a kategória a támogató közösségre, az ismeretségi háló bővítésének lehetőségére, illetve a világ minden tájáról származó barátokra vonatkozó visszajelzéseket is méri. Az egyetemen elérhető, tanterven kívüli sport-, szociális és kulturális tevékenységek szintén befolyásolják, hogy a diákok hogyan ítélik meg az életminőségüket.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

THE szakterületi rangsor: a Semmelweis a régió legjobbjai között végzett

Két tudományterületi listán is a régió legjobbjai között szerepel a Times Higher Education (THE) World University szakterületi rangsorának 2024-es, frissen megjelent kiadásában a Semmelweis Egyetem: klinikai orvostudományok területen a tavalyi évhez képest több helyet javítva a 232. helyezést érte el, míg az élettudományok területén a legjobb 300 közé került globálisan.

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

A Times Higher Education (THE) World University új szakterületi rangsora alapján a Semmelweis Egyetem klinikai orvostudományok területén megtartotta a 201-250. közötti helyezését, a pontszámok összegzése alapján a 232. helyen áll globálisan, több helyet előrelépve a tavalyi eredményhez képest.

Forrás: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A Semmelweis mindegyik indikátor terén javított, ezzel a kelet-közép-európai régió első egyeteme lett a rangsor szerint. A hazai egyetemek közül a Debreceni Egyetem, valamint a Pécsi és a Szegedi Tudományegyetem az 501-600. pozíciót érték el a listán.

A világrangsor készítői öt terület mutatói alapján mérték fel az intézményeket: kutatás, ipar, nemzetközi orientáció, kutatói környezet és oktatás. A Semmelweis a legtöbb indikátorban javítani tudott, legjelentősebbet az ipar kategóriában.

A Semmelweis Egyetem az élettudományok területén is a világ 300 legjobb felsőoktatási intézménye között szerepel, noha az itt számításba vett kategóriák (mezőgazdaság és erdőszet, biológiai tudományok, állatorvoslás, sporttudományok) nem tartoznak az egyetem főbb szakterületei közé. Az egyetem ezen a szakterületen a legtöbb indikátor szerint jobban teljesített a tavalyinál, de a rangsor összeállításának változó módszertana miatt tavalyi pozíciójánál ezúttal hátrébb, a 251-300. helyen szerepel.

SanghaiRanking 2023: a szakterületi lista több területén is előrelépett az egyetem

A ShanghaiRanking legfrissebb, 2023-es szakterületi listáján a Semmelweis Egyetem az orvostudományi és gyógyszerésztudományi rangsorban is előrelépett, előbbiben a top 200, utóbbiban a legjobb 150 egyetem közé. Fogorvostudomány terén továbbra is a legjobb 300 közé sorolják az intézményt, míg a közegészségügy kategóriában először került be a listába a top 300 közé.

Szabó Ádám – Kommunikációs Igazgatóság

A ShanghaiRanking szakterületi listája (Global Ranking of Academic Subjects) öt fő szakterületen (Natural Sciences, Engineering, Life Sciences, Medical Sciences, Social Sciences) belül 55 területen rangsorolja az intézményeket. Az egyes rangsorokon belül szakterületenként változik a bekerülés minimum követelménye, valamint a listákon szereplő egyetemek száma is.

A tavalyi eredményéhez képest a Semmelweis Egyetem több területen is előrelépett. A 2023-as kiadásban az orvostudomány (Clinical Medicine) terén a tavalyi 201-300. pozícióból egy kategóriát javítva a 151-200. közé került; a gyógyszerésztudományi (Pharmacy & Pharmaceutical Sciences) rangsorban a tavalyi 201-300. helyről idén a 101-151. helyre javított; orvosi technológia (Medical Technology) terén a tavalyi 301-400. pozíció után idén

a 201-300. helyen szerepel; míg a humánbiológiai (Human Biological Sciences) rangsorban a 2022-es 401-500. után immár a legjobb 400 közé sorolják. Az egyetem megőrizte helyét a top 300 között fogorvostudományi (Dentistry & Oral Sciences) rangsorban, valamint a top 500 között a biológia (Biological Sciences) terén. Idén először került fel a közegészségügyi (Public Health) listára a 300 legjobb közé.

Szinte mindegyik szakterületen a Semmelweis Egyetem a legjobban szereplő, vagy az egyetlen magyar egyetem – egyedül a biológia terén előzi meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem, mely a 301-400. pozícióban szerepel. A régióban gyógyszerésztudomány és a fogorvostudomány terén is a Semmelweis a legelőkelőbb rangsorolt egyetem.

Dr. Bodzay Tamás: Hitelesség és példamutatás – vezetőként ezek a legfőbb vezérelveim

A Traumatológiai Klinika, valamint a tanszék új vezetője elsődleges feladatának azt tartja, hogy az egyetem zökkenőmentesen vegye át a Dél-pesti Centrumkórház – Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv telephelyének sérültellátását. Emellett a traumatológiai képzést is szeretné megreformálni a képzőhelyek számának redukálásával, az oktatási anyag koncentráltabbá tételével. Dr. Bodzay Tamás a jövőbeni tervei mellett a traumatológusok előtt álló legnagyobb kihívásokról, valamint eddigi szakmai eredményeiről is beszámolt lapunknak adott interjújában.

Fotó: Kovács Ártilla – Semmelweis Egyetem

Szabó Ádám – Kommunikációs Igazgatóság

November 1-től a Semmelweis Egyetem, az Országos Kórházi Főigazgatóság és a Dél-pesti Centrumkórház közötti megállapodás értelmében a Dél-pesti Centrumkórház Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv Kórház Telephelye a Semmelweis Egyetem tulajdonába került, az érintett területi ellátási kötelezettséggel együtt.

Ennek értelmében a traumatológiai ellátás a Gyáli úti címről a Semmelweis Egyetem Központi Betegellátó Épületébe költözött, közel azokhoz a társszakmákhoz, amelyekkel szoros együttműködésre van szükség. A Semmelweis Egyetem újonnan megalakult Traumatológiai Klinikájának, valamint Traumatológiai Tanszékének vezetője dr. **Bodzay Tamás** sebész, traumatológus, ortopéd sebész, a Budapesti Dr. Manninger Jenő Baleseti Központ korábbi orvosigazgatója lett.

A klinikaigazgató felhívta a figyelmet: az integrációval a Merényi telephely 564 ezer fős dél-pesti és délkelet-pesti ellátási területe is az egyetemhez került. A korábbi Merényi traumatológián közel 30 szakorvos, ortopédia és traumatológia szakorvosjelölt, valamint idegsebész kollégák is dolgoztak, akik a betegellátásban részmunkaidőben dolgozó külső munkatársakkal is kiegészültek – az egyetem ezt a struktúrát is átvette. – Az ellátási feladatok a legbanálisabb sérülésektől kezdve a hármas progresszivitási szintig, azaz a legkomplexebb sérülésekig mindent lefednek – emelte ki, hozzátéve, hogy a közép-magyarországi régió, közte Budapest traumatológiai ellátásáért a Semmelweis Egyetem mellett az Észak-Pesti Centrumkórház – Honvédkórház, az Észak-budai Szent János Centrumkórház, valamint a Budapesti Dr. Manninger Jenő Baleseti Központ felelnek – foglalta össze dr. Bodzay Tamás. Mint elmondta, most, hogy a Merényi telephely a Semmelweis Egyetembe integrálódott, az egyetem traumatológiai képzését fokozatosan tervezi átstrukturálni a képzés koncentráltabbá tételével, a képzőhelyek számának redukálásával, valamint az oktatási anyag standardizálásával.

– Az elsődleges feladat azonban az, hogy zökkenőmentesen vegyük át a feladatokat a Dél-pesti Centrumkórháztól és probléma nélkül folyhasson a sérültellátás, immár az egyetem keretein belül – mutatott rá dr. Bodzay Tamás, aki kiemelten fontosnak tartja az ellátás színvonalának további emelését, valamint az utánpótlásnevelést is. – Szeretném, ha bizonyos testtájakra, bizonyos sérülésekre specialistákat nevelne ki az egyetem. Szintén a terveim között szerepel, hogy olyan fiatal, pályakezdő kollégák csatlakozzanak a klinikához, akik a gyógyítás, a napi rutin mellett a kutatás iránt is affinitást éreznek – mutatott rá. Mint elmondta, a jövőben szeretné kihasználni, hogy a Semmelweis Egyetemen egy kutatás szempontjából is termékeny közegbe került, és fokozni szeretné az egyes intézmények közötti együttműködést is. – Én sem érkezem azonban üres kézzel: előző munkahelyemen, a Dr. Manninger Jenő Baleseti Központban egy olyan 3D nyomtató telepítése folyik, amellyel betegek számára szabott implantátumokat – akár nagyméretű csonthiányok pótlására is – lehet előállítani. Ez a projekt az egyetemmel közös kooperációban zajlik majd tovább és számos kutatási, a későbbiekben pedig publikációs lehetőséget rejt magában – fogalmazott.

Dr. Bodzay Tamás anyai ágon harmadik generációs orvoscsaládból származik, számos családtagja az egyetemi pályán helyezkedett el. Egyetemi tanulmányait a Debreceni Egyetemen végezte, ahol a kezdetektől fogva a traumatológia érdekelte a leginkább. – Debreceni orvostanhallgatóként az ottani Ortopédiai Klinikán tanultam a sérültellátást, ami lenyűgözött: harmadévesen már nem volt kérdés, hogy a jövőben ezzel akarok foglalkozni. Annyira elkötelezett voltam, hogy hiába akart patológus nagyapám mindenáron lebeszélni erről, hajthatatlan voltam és a mai napig nem bántam meg a választásom – emlékezett vissza.

Dr. Bodzay Tamás 1988-ban az akkori Országos Traumatológiai Intézetben kezdett el dolgozni. – Pályakezdő korom óta a súlyos sérültek ellátása áll hozzám a legközelebb – fogalmazott. Hozzátette: ennek keretében szerzett rutint a testüregi sérültek ellátásában, kiemelt specialitásának pedig a medencegyűrű és a csípőízületi vadasérülések sebészi kezelését tekinti. Ebben a témában írta és védte meg doktori értekezését a Semmelweis Egyetemen. Az intézményhez ezután is szoros kapcsolat fűzte: miután az egyetem 2007-től külső oktatóként folyamatosan gyakorlatokat tartott magyar, angol és német nyelven is. Később tanszéki elődjé, dr. **Hangody László György** felkérésére tartott tantermi előadásokat szakterületeiről. Emellett az oktatáshoz a posztgraduális képzésen keresztül is szorosan kötődik.

A klinikaigazgató szerint ahhoz, hogy valaki jó traumatológussá váljon, nagyon komoly stressztűrő képességre, valamint gyors döntéshozatalra van szükség. Szintén fontos a fizikai állóképesség, a sérültellátás egy része ugyanis éjszaka zajlik, ami különösen megterhelő a munkavégzés szempontjából. – Hitelesség és példamutatás – vezetőként ezek a legfőbb vezérelveim. Különösen fontosnak tartom ezeket az olyan manuális szakmákban, mint a traumatológia – fogalmazott.

Az interjú teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Traumatológiával bővült a Semmelweis Egyetem oktatási és betegellátási profilja

A dél-pesti régió teljes traumatológiai ellátása a Semmelweis Egyetemhez került, miután november 1-jével lezárult a Dél-pesti Centrumkórház – Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv telephelyének a Semmelweis Egyetembe integrálása. A Traumatológiai Klinika – amely a Külső Klinikai Tömbben, a Korányi Központi Betegellátó Épületben kapott helyet és heti hét nap 0-24 órában biztosít ellátást – egy nemzetközi színvonalú, betegellátó és oktatási feladatait egységesen és hatékonyan biztosító, új szervezeti egységként jött létre.

Dobozi Pálma – Kommunikációs Igazgatóság

– A Semmelweis Egyetem fejlődése szempontjából történelmi pillanat, fontos mérföldkő a traumatológiai profil megjelenése – hangsúlyozta dr. **Merkely Béla** rektor. Hozzátette: az egyetem orvostudományi portfóliójának teljessé tételéhez az egyik legfontosabb hiányzó diszciplína a traumatológia volt.

Mint arról már korábban beszámoltunk: a Semmelweis Egyetem, az Országos Kórházi Főigazgatóság és a Dél-pesti Centrumkórház júniusban állapodott meg arról, hogy 2023. november 1-jétől a Dél-pesti Centrumkórház Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv Kórház Telephelye a Semmelweis Egyetem tulajdonába kerül, az érintett területi ellátási kötelezettséggel együtt.

November 1-jétől a Gyáli út 17-19. szám alatti címről a dél-pesti régiót érintő teljes körű, a legmagasabb progresszivitási szintet magába foglaló traumatológiai ellátás átköltözött a Semmelweis Egyetem Központi Betegellátó Épületébe (KBE, 1083 Budapest Korányi Sándor utca 2.).

A rektor kiemelte annak a jelentőségét, hogy ezzel a traumatológiai ellátás komprehenzív környezetbe érkezett, hiszen a KBE-ben térben is közel került azokhoz a társszakmákhoz, amelyekkel szoros együttműködésre lehet szükség egy politraumás beteg ellátása során (pl. sürgősségi és intenzív ellátás, sebészet, belgyógyászat, nőgyógyászat, ideggyógyászat, ortopédia, orvosi képzés és intervencionális radiológia). A traumatológia létrejötté ezen kívül a graduális és posztgraduális oktatás, valamint a kutatás szempontjából is jelentős lépés.

– Az integrációval a Merényi telephely 564 ezer fős dél-pesti és délkelet-pesti ellátási területe is az egyetemhez került. Országos szinten ezzel a Semmelweis Egyetem a legnagyobb traumatológiai ellátók közé került – emelte ki dr. **Szabó Attila** rektorhelyettes, a Klinikai Központ elnöke. A Merényiben 107 traumatológiai és 8 intenzív ágy működött, ez a struktúra is átkerült az egyetemre, a traumatológiai ágyakon belül növelve a súlyosabb betegek ellátására alkalmas kapacitást. A Merényi traumatológia orvosi és szakdolgozó humán erőforrását is teljes körűen átvette a Semmelweis Klinikai Központja. A klinika heti hét nap 0-24 órában biztosítja az ellátást, a KBE tetején lévő helikopterleszálló igénybevételével. A folyamatos traumatológiai ellátás biztosításához az egyetem társklinikái is hozzájárulnak készenléti ügyelettel vagy rendelkezésre állással.

November 1-jétől az Országos Mentőszolgálattal (OMSZ) egyeztetve a mentő ide szállítja a betegeket, a járóbeteg-ellátást igénybe vevők is ide érkeznek – hívta fel a figyelmet dr. Szabó Attila. Számukra egy traumatológiai fogadóközpontot alakítottak ki, amely a Külső Klinikai Tömb belső udvaráról nyílik. Az ellátást követően hazaengedett betegek kontrollvizsgálata ugyanakkor továbbra is a Merényiben történik.

A traumatológia kialakítása miatt szükségessé vált néhány, eddig a KBE-ben működő intézet, klinika és járóbeteg szakrendelés költözése, amely az elmúlt hónapokban folyamatos betegellátás, és a betegek tájékoztatása mellett valósult meg.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

– Az ellátási feladatok a legbanálisabb sérülésektől kezdve a hármas progresszivitási szintig, azaz a legkomplexebb sérülésekig mindent lefednek – hívta fel a figyelmet dr. **Bodzy Tamás** az újonnan megalakult Traumatológiai Klinika vezetője, sebész, traumatológus, ortopéd sebész, a Budapesti Dr. Manninger Jenő Baleseti Központ korábbi orvosigazgatója. Mint elmondta, most, hogy a Merényi telephely a Semmelweis Egyetembe integrálódott, az egyetem a traumatológiai képzését is fokozatosan tervezi átstrukturálni a képzőhelyek számának redukálásával, valamint a képzés koncentráltabbá tételével, az oktatási anyag standardizálásával. – Az elsődleges feladat azonban az, hogy zökkenőmentesen vegyük át a feladatokat a Dél-pesti Centrumkórháztól és probléma nélkül folyhasson a sérültellátás immár az egyetem keretein belül – mutatott rá dr. Bodzy Tamás.

– Az integrációval az ortopédia-traumatológia kapacitás egymást erősítve jelenik meg a Semmelweis Egyetemen. Ez a két szakma nagyon sok szempontból egy területen működik, mind a kettő mozgásszervi sebészet, a traumatológia a sürgősségi, az ortopédia a tervezhető (elektív) ellátási forma – mutatott rá dr. **Szőke György**, az Ortopédiai Klinika igazgatója. Mint hozzátette: a szakképzés is közös, ortopéd-traumatológus szakorvosi képesítés szerezhető.

– Az Ortopédiai Klinikán számos olyan speciális beavatkozást végzünk országos ellátóként (pl. a csont- és lágyrésztumor-ellátás, gyermekortopédia, revíziós, nagyizületi sebészet), amelyek terén erősen traumatológiai megoldásokat, eszköztárat alkalmazunk. Így az, ha egymás mellett működik ez a két szakterület, együtt dolgoznak az orvosok, az nagy szakmai biztonságot és a további szakmai fejlődés lehetőségét is magában rejti – részletezte dr. Szőke György. Kiemelte: a szakorvosképzés során nagy lehetőséget jelent a két terület közel kerülése, hiszen házon belül elvégezhető a teljes ortopéd-traumatológus szakorvosi képzés.

Az cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Gyulladást szabályozó molekula kimutatásáról szól az Élettani Intézet kutatóinak publikációja

A Nature Communications című rangos folyóiratban jelent meg az a publikáció, melyet teljes egészében az Élettani Intézet munkatársai jegyeznek. Dr. Enyedi Balázs, az intézet egyetemi docensének kutatócsoportja egy olyan innovatív módszert hozott létre, amivel mikroszkópos módszerekkel, élő szövetekben, valós időben mutatható ki egy központi jelentőségű gyulladást szabályozó molekula, a leukotrién B4 felszabadulása.

Szabó Ádám – Kommunikációs Igazgatóság

Szövetsérülés esetén a szervezet percekben belül mozgósítja a védekezőmechanizmusait a külvilág potenciális kórokozóival szemben. A Nobel-díjas **Ilja Iljics MecsNIKOV** tengericsillag lárvák mikroszkópos vizsgálata közben vette észre, hogy sérülésüket követően sejtek vándorolnak a sebzés irányába – így fedezte fel a ma fagocitáknak nevezett immunsejteket. Bár az alapjelenség közel 150 éve ismert, e finoman szabályozott folyamat számos részletét a mai napig nem értjük pontosan. Zebrahalakon végzett kísérleteinkben sebet ejtünk a 2-3 milliméteres lárvák farokúszóján, és mikroszkóppal láthatóvá tesszük azokat a szabályozó folyamatokat, melyek lehetővé teszik, hogy percek alatt fehérvérsejtek vándoroljanak a sérülés területére, hogy megvédjék a szervezetet a patogénektől és elősegítsék a seb összehúzóását, illetve későbbi gyógyulását – magyarázta dr. **Enyedi Balázs**.

A környezeti kémiai ingerek hatására beinduló sejtmozgást kemoatxisnak nevezünk, kemoattraktánsnak pedig azokat a molekulákat, melyek fokozzák a sejt vándorlást az adott kémiai inger irányába. Sebzést követően olyan kemoattraktánsok termelődnek, illetve szabadulnak fel a sérült szövetben, melyek fehérvérsejtek migrációját és helyi gyulladást váltanak ki. Ezen molekulákat azonban valós időben eddig nem lehetett megfigyelni, nem tudtuk, hogy pontosan mikor és milyen sejtekből szabadulnak fel, nem ismertük, hogy milyen távolságra jutnak el a forrástól – fogalmazzuk az egyetemi docens. Új módszerük lényege, hogy a gyulladást szabályozó molekulák közül egyet, a leukotrién B4-et valós időben tették láthatóvá, illetve mérhetővé. Így gyulladással járó folyamatok során először vált vizsgálhatóvá egy kemoattraktáns felszabadulásának helye, illetve szöveti eloszlása. – Gyakorlatilag egy új szemüveget fejlesztettünk, amellyel láthatóvá tettünk egy központi jelentőségű gyulladásszabályozó molekulát – mutatott rá dr. Enyedi Balázs.

– A kutatásnak több jövőbe mutató aspektusa is van. Általa jobban megérthetővé válik a gyulladás biológiája és patológiája, és jobb képet kaphatunk a gyulladási biológiát szabályozó faktorok pontos szerepéről akár különböző betegségmodellekben is – ez a kulcs ahhoz, hogy a jövőben hatékonyabb terápiás eszközöket lehessen fejleszteni. Másrészt az eddig létrehozott és most fejlesztés alatt álló új kemoattraktáns bioszenzorok lehetőséget adnak arra is, hogy az eddigi módszereknél gyorsabban és hatékonyabban találjunk a kemoattraktánsok működését befolyásoló molekulákat, gátlószereket. Jelenleg főképp a gyulladást szabályozó molekulák biológiai hatásának jobb megértése a célunk, de hosszabb távú terveink között szerepel az is, hogy fejlesztéseink révén gátlószerek azonosításával bekapcsolódjunk a gyógyszeripari kutatásokba – emelte ki dr. Enyedi Balázs.

A kutató 2006-ban szerzett diplomát a Semmelweis Egyetem Általános Orvosi Karán, majd PhD-munkáját az Élettani Intézetben végezte dr. **Geiszt Miklós**, az intézet egyetemi tanárának kutatócsoportjában, amely reaktív oxigénszármazékokkal foglalkozott. Dr. Enyedi Balázs már itt is fluoreszcens szenzorokat fejlesztett, melyekkel az egyik reaktív oxigénszármazék, a hidrogén peroxid szintjét mérte a sejtekben. Ezt követően felvételt nyert az Egyesült Államokban a New York-i Memorial Sloan Kettering

Fotó: dr. Bányai Bálint

Cancer Center központjában található sejtbiológiai intézetbe. Itt ismerkedett meg többek között a zebrahal modellrendszerrel is. A kutatócsoport eredményeiről beszámoló publikáció – melynek első szerzője **Tamás Szimonetta** PhD-hallgató – a rangos, 15-20 közötti impakt faktorral rendelkező Nature Communicationsben jelent meg. A publikációt ugyan a folyóirat gyorsan jóváhagyta, hosszú évek munkája volt azonban, míg idáig eljutottak. – A kiépült mikroszkópos rendszerrel, a műszereknél és a zebrahal-moделleknél is fontosabb az a csapat, akikkel együtt dolgozom. Jelenleg tízen vagyunk: rajtam kívül három PhD- és két MD-PhD-hallgató, két posztdoktor kutató, és két labor- illetve állatházi menedzser tagja a kutatócsoportnak, közöttük akad francia és német kutató is. Nemcsak lelkes és fiatal tehát a csapat, de nemzetközi is – mutatott rá dr. Enyedi Balázs, hozzátéve: munkájukat több TDK-s hallgató is segíti, akikkel külön öröm számára foglalkozni. A publikációig vezető út során az egyik legemlékezetesebb pillanatnak azt tartja, amikor egy évvel ezelőtti karácsony előtt néhány nappal először látta, hogy működik a leukotrién B4 szenzorok prototípusa. Ezt követően közel három évet kellett dolgozniuk azon, hogy sikeresen tudják mérni zebrahal állapotmodellben a leukotrién B4 felszabadulását fehérvérsejtekből.

Dr. Enyedi Balázs hozzátette: a publikáció csak a kezdetet jelenti kutatócsoportja számára, amely kijelöli azt az utat, amelyen a következő 5-10 évben haladni szeretnének.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

A sejtszintű gyulladások a zebrahalokban hasonló módon játszódnak le, mint az emlős, illetve humán rendszerekben. Lárvák átlátszóak, így különösen jól vizsgálhatók mikroszkóp alatt. Emellett a zebrahalak genetikailag módosíthatók, így a laborban olyan transzgéneket, úgynevezett fluoreszcens szenzorokat tudnak beépíteni a halak genetikai állományába, melyek lehetővé teszik, hogy mikroszkóp alatt élő lárvákban kövessék nyomon az általuk vizsgálni kívánt molekulákat.

Új egyetemi tanárok a Semmelweisen

Az idei évben a Semmelweis Egyetem 13 munkatársa vehetett át egyetemi tanári kinevezést. Az újonnan kinevezett professzorok között öt nő van, amely az utóbbi éveket nézve a legmagasabb szám. Több, a címet frissen elnyerő munkatárs is úttörő a maga klinikáján, intézetében, vagyis az első női egyetemi tanár. Sorozatunkban mind az ötükkel interjút olvashatnak.

Dr. Márton Krisztina a Fogorvostudományi Kar új professzora

A munka szépsége tart lendületben, és az, hogy szeretem csinálni – mondta el dr. Márton Krisztina, a Propedeutika Tanszék alapító vezetője, aki nemrégiben professzori kinevezést vehetett át, ezzel jelenleg az egyetlen női professzor a Fogorvostudományi Karon.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Eredetileg nem akart orvos lenni, de egy nyílt napon a Mikszáth téri Konzerváló Fogászati Klinikán eldöntötte, hogy itt akar dolgozni – emlékezett vissza dr. **Márton Krisztina** a Fogorvostudományi Kar Propedeutika Tanszékének alapító vezetője. Mint elmondta: jó választás volt, mivel ez egy nagyon gyorsan fejlődő terület, ahol folyamatosan elképesztő újdonságokkal találkozik az ember. Lényegében azóta tanítok, hogy 1992-ben végeztem és protetikusként elkezdtem dolgozni a Fogpótlástani Klinikán, aminek kiemelt feladata volt a propedeutika oktatása – mondta el. Dr. **Fejérdy Pál** dékán megbízására hozta létre a Propedeutika Tanszékét, aminek azóta vezetője. Bár a professzori cím megszerzése is céljai között szerepelt, de mint elmondta, elsősorban a munka szépsége tartotta lendületben, és az, hogy szereti ezt csinálni. Meglátása szerint a kutatói, oktatói és a vezetői szerephez szükséges készségek lényegében egymást erősítik. Egyetemi tanulmányai alatt keltette fel a figyelmét a belgyógyászati hátterű autoimmun betegség, a Sjögren-szindróma

Dr. Fekete Andrea a Gyermekgyógyászati Klinika első női professzora

Kinevezése a tehetséges fiatal nőknek is üzenet: a teljesítményt és a kitartást hosszútávon elismerik – véli dr. Fekete Andrea, a Gyermekgyógyászati Klinika első női professzora.

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

Nagy megtiszteltetés, és nagyon büszke vagyok rá, hogy viszonylag hamar megkaptam a kinevezést – mondta el dr. **Fekete Andrea** a professzori kinevezéséről. Úgy látja, a kinevezés az elmúlt tíz év folyamatosan növekvő teljesítményének, sikereinek szől: két alkalommal nyert Lendület pályázatot, kutatócsoportja fő kutatási területe a szöveti hegesezés okozta sokszervi szövödmények vizsgálata és új terápiás lehetőségek kifejlesztése. A közelmúltból arra a legbüszkébb, hogy a SigmaDrugs gyógyszerfejlesztési start-up cégük a Semmelweis Egyetemmel közösen sikerrel zárt egy fázis 2-es klinikai vizsgálatot, melyben saját fejlesztésüket tesztelték középsúlyos COVID-betegekben. Nagy eredménynek tartja, hogy egy egyetemről kiinduló preklinikai gyógyszerfejlesztés fázis 2-es vizsgálatig juthat az akadémiai kereteken belül, erre az elmúlt 30 évben szinte nem volt példa – fogalmazott.

Dr. Fekete Andrea kiemelte, az egyetem jelenlegi vezetése kiemelten támogatja a női munkatársakat, vezetőket. Mint elmondta, sok tehetséges, fiatal női munkatársa van, számukra és így számára is ez a kinevezés fontos üzenet: a teljesítményt és a kitartást hosszútávon elismerik. Fontosnak tartja a női kutatókat támogató

okainak, következményeinek és kezelési lehetőségeinek feltárása, amit PhD-kutatásában is vizsgált, 2020 óta pedig egy ezzel foglalkozó klinikai kutatócsoportot vezet. Mint fogalmazott, meglepően és megtisztelően sok gratulációt kapott a professzori kinevezés miatt. – Amikor dolgozni kezdtem, még elég alacsony volt a női kutatók aránya a Fogorvostudományi Karon, noha dr. **Bánóczy Jolán** professzor asszony nemzetközi elismertségű munkássága már akkor példaként állt előttünk. A hatása máig érezhető, igaz, nemcsak ennek köszönhető, hogy folyamatosan emelkedik a női hallgatók aránya a karon, meghaladva az 50 százalékot. Van olyan évfolyamunk, ahol már 90 százalékban a nők vannak többségben – mondta el. Kiemelte, hogy a női kutatók, oktatók helyzete nem egyszerű, mivel számos kihívással jár a mindennapi munka és a családi kötelezettségek összehangolása, ezért nagyon okos szervezést igényel egy nyolcórás munkanap: minden percet be kell osztani attól függően, hogy milyen tevékenységeket akar aznap elvégezni az ember. De azt már a kezdetekkor elhatározta, hogy amennyire csak lehetséges, nem visz haza munkát a családjához – ez nagy fegyelmet és céltudatosságot igényel, de megoldható – hangsúlyozta.

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

kezdemenyvezéseket, mint például az MTA posztdoktori ösztöndíját vagy a L'Oréal Nők a tudományért díjat, ugyanakkor véleménye szerint ezek is alátámasztják, hogy a nők elismertsége, sikerei, az egyenjogúság még ma is aktuális kérdések. Úgy látja, az elmúlt 10 évben egyértelműen pozitív irányba változott a helyzet és az egyetemen és a Gyermekgyógyászati Klinika is különösen támogató a környezet ebből a szempontból. Sok pozitív visszajelzést kap férfi kollégáitól is: számukra is egyre lényegesebb a női vezetők elfogadása – fogalmazott. Dr. Fekete Andrea szerint fontos, hogy a kezdetektől fogva őszintén felismerjük és megfogalmazzuk a saját szükségleteinket akár a munkahelyen, akár a családon belül. Az önmagunkhoz való őszinteséghez az is hozzátartozik, hogy néha nehéz döntéseket kell meghoznunk: ilyen volt, amikor 10 év klinikai munka után beláttam, hogy a párhuzamosan végzett betegellátás, tudomány és a családi logisztika már nem összeegyeztethető – fogalmazott, hozzátéve, hogy a kutatómunka az időbeosztást tekintve sokkal rugalmasabb, de így is sok tervezés szükséges a mindennapokban.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Az interjúk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvashatók.

Nemzetközi sportkardiológiai szimpóziumot rendezett a Semmelweis Egyetem

Először tartottak nemzetközi sportkardiológiai szimpóziumot október 17-én a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán, amelynek célja a szakterület aktuális kérdéseinek megvitatása, illetve az ismeretek bővítése volt a témában jártas szakértők bevonásával. A szimpóziumon többek között szó esett a sportkardiológia jelenéről és jövőjéről, a diagnosztika és a genetikai vizsgálatok szerepéről.

Sánta Mária – Kommunikációs Igazgatóság

Az előadásorozatot megnyitó dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem rektora köszöntőjében elmondta, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika 2018 óta nyújt sportkardiológiai szolgáltatásokat a Sportorvostan Tanszék keretén belül, amely mintegy 1500 sportoló orvosi vizsgálatát végzi évente. A sportorvostan-oktatás az egyetemi kurikulum szerves részévé is vált azóta. 2023. június 1-jén megnyílt az új sportkardiológiai ambulancia is, amelynek szakmai irányítását dr. **Vágó Hajnalka** végzi, és amely lehetővé teszi nagyobb számú és kiterjesztett sportolói vizsgálatok elvégzését. – Bűszkék vagyunk sportkardiológiai eredményeinkre. Kollégáink aktív szerepet vállalnak a sportesemények orvosi ellátásában mind a hazai versenyeken, mind a külföldön játszó magyar csapatok esetében – mondta beszédében dr. Merkely Béla. A rektor az egyetem, és azon belül is a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika bemutatása kapcsán kitért arra is, hogy a központot a világ legjobb 50 kardiológiai intézményei között tartják számon.

Az első szakmai előadást a Padovai Egyetemről érkező dr. **Domenico Corrado** tartotta az arrhythmogen cardiomyopathia fenotípusainak és etiológiáinak modern osztályozásairól. A konferencia dr. **Jürgen Scharhag** előadásával folytatódott, a Bécsi Egyetem Sportorvostan Tanszékéről érkező szakember egyaránt jártas német és osztrák sportkardiológiai kutatásokban. Dr. Scharhag a klinikai kutatások és gyakorlatok tapasztalatairól, következtetéseiről adott elő. Szintén a Padovai Egyetemet képviselte dr. **Alessandro Zorzi**, aki a kamrai extraszisztolé előfordulási gyakoriságát vizsgálta sportolók esetén. Dr. **Francesca Graziano**, aki jelenleg Padovában szakorvosjelölt és egyben dr. Vágó Hajnalka PhD-hallgatója, a gyermekeknél előforduló hirtelen szívhalállal

Fotó: Barta Bálint - Semmelweis Egyetem

kapcsolatos eredményeit mutatta be. A magyar előadók között is a szakterület kiválóságai prezentálták kutatási eredményeiket. Többek között dr. Vágó Hajnalka arról értekezett, hogy mik a leggyakoribb strukturális szívizombetegségek hazai sportolók körében, és hogy ezek hogyan különíthetők el a fiziológiás sportszívtől. Dr. **Bödör Csaba**, a Semmelweis Egyetem Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet Molekuláris Onkohematológia Kutatócsoportjának vezetője a sportolónál megjelenő kardiovaszkuláris betegségek genetikai hátterét taglalta. Mint beszámolójából kiderült, számos esetben a genetikai markerek jó eséllyel előre jelezhetik a betegségek előfordulását, azonban akadnak olyan esetek is, amikor semmiféle genetikai hajlam nem mutatható ki, ám az adott atléta mégis valamilyen szívproblémában szenved. Dr. **Szabó Liliána**, aki a Semmelweis mellett a londoni Queen Mary Egyetemet is képviselte, a kardiovaszkuláris adaptációt elemezte.

Kitüntetések a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

Semmelweis Hőse kitüntetést adott át a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika munkatársainak a pandémia alatt tanúsított áldozatkész helytállásuk elismeréséül dr. **Merkely Béla**, a Semmelweis Egyetem rektora, dr. **Pavlik Livia** kancellár és dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes az október 24-én és november 16-án a klinika előadótermében rendezett díjátadó ünnepségen. A koronavírus-járvány hazai megjelenésekor rengeteg kérdés volt bennünk, de az teljesen egyértelmű volt, hogy a Semmelweis Egyetemnek a fertőzés elleni harc élére kell állnia. A Városmajori Klinika pedig – egyetemünk zászlóshajójaként – egy emberként állt bele a COVID-ellátásba, oroszlánrészt vállalva a feladatokban – hangsúlyozta köszöntőjében dr. Merkely Béla rektor.

A Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika igazgatója kifejtette, a koronavírusos betegek részben a súlyos légzési elégtelenség, részben egyéb kardiovaszkuláris betegségük miatt kerültek a klinikára. A járvány alatt is folytatták a kardiológiai ellátást, továbbá a klinika a COVID-ECMO kezelések hazai bástyájává vált, az inten-

zív terápiás osztálynak pedig egy új betegségcsoporttal kellett szembenéznie – mutatott rá a rektor.

Dr. Merkely Béla hangsúlyozta, hogy a kihívások ellenére a Semmelweis Egyetem és a Városmajori Klinika nemcsak helyt állt, de egyenesen előrelépett. A US News 2023-as szakterületi rangsorában kardiológia és kardiovaszkuláris rendszer kategóriában világszinten ma már a 43. helyen áll – emlékeztetett, kiemelve, hogy mindez a felelősségteljes, áldozatkész Semmelweis Polgárok teljesítményének köszönhető. – A Semmelweis-család és a Városmajori család tagjai vészterhes időkben is követték hivatásukat, helyt álltak a bajban, képviselték egyetemünket, kiálltak embertársaik mellett. Védtek az életet és szolgálták a hazájukat – fogalmazott. A rektor megköszönte a díjazottak felelősségteljes, áldozatkész munkáját: – Mindegy, hogy a mely területen és munkakörben dolgoznak, közvetve vagy közvetlenül mind ugyanahhoz a célhoz járultak hozzá: hogy kevesebb legyen a fertőzött, és minél több legyen a gyógyult, újra egészséges ember. Tették mindezt intézményünket képviselve, annak hírnevét öregbítve – mondta el. Az ünnepségeken a klinika 168 dolgozója vehetett át kitüntetést.

Családokért díjat vehetett át dr. Sipos Miklós, az Asszisztált Reprodukciós Centrum vezetője

Dr. Sipos Miklós klinikai főorvos, a Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Asszisztált Reprodukciós Centrum igazgatója a meddő párok gyermekes családdá válásának kimagasló szakmaisággal és elkötelezettséggel folytatott támogatásáért Családokért díjat vehetett át Hornung Ágnes családokért felelős államtitkártól október 27-én. Az elismeréssel idén összesen tíz kitüntetettet jutalmaztak.

Szepesi Anita – Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Sipos Miklós** hivatását kimagasló szakmaisággal és elkötelezettséggel végzi, számtalan meddő párt segített hozzá, hogy gyermekes családdá válhassanak. Hozzáállása, empátiája példaértékű. Munkáját a kezdetek óta az együttérzés és az elhivatottság jellemzi – emelték ki a díjátadási ceremónián elhangzott méltatásban.

Dr. Sipos Miklós 30 éve dolgozik a Semmelweis Egyetemen, ebből 10 évet töltött a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán. A következő 16 évét a Forgács Intézetben töltötte mint meddőségi specialista, de közben folyamatosan fenntartotta az egyetemmel a klinikai, oktatási és kutatási kapcsolatokat. 2019-ben kapott felkérést a Semmelweis Egyetem vezetésétől az Asszisztált Reprodukciós Centrum (ARC) kialakítására és vezetésére. 2022 novemberében vehette át PhD-fokozatát a Semmelweis Egyetem Doktori

Fotó: Kulturális és Innovációs Minisztérium

Iskolájában. 2023 júliusában az egészségügyért felelős államtitkár az Egészségügyi Szakmai Kollégium Humán Reprodukciós Tagozatának elnökének kérte fel.

– Mi vagyunk a legfiatalabb reprodukciós centrum, amelynek a koncepciója a különlegessége – magyarázta lapunknak dr. Sipos Miklós. – Az ARC egész rendszerének a gyermekvállalásban sikertelen pár áll a fókuszában, köréjük építjük a központ összes szolgáltatását. Nem vagyunk lombikcentrum, nem is szeretnénk azzá válni, ehelyett egy helyen elérhetővé teszünk mindent, ami személyre szabottan nyújt segítséget a meddő pároknak – hangsúlyozta az ARC vezetője. Egy helyszínen, egységes szakmai koncepcióval és infrastruktúrával fogadjuk, vizsgáljuk a meddőség csaknem teljes spektrumában a gyermektelen párokat és látjuk el őket személyre szabottan, hosszas utánajárással. Itt a meddőség lelki okai, a párok pszichológiai támogatása is nagy hangsúlyt kap, a szakorvosokon kívül dietetikus, valamint pszichológus, szakpszichológus, egyéni és csoportterápia áll a páciensek rendelkezésére. Másfél éve katolikus ambulancia is működik a központban, emellett az ARC biztosítja az országban az egyetlen onkofertilitási centrumot.

– A Dél-pesti Centrumkórház Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet Merényi Gusztáv Kórház Telephelyének Semmelweis Egyetembe integrálásával a két részleg összeköltözése után létrejövő új egységben a jelenlegi kapacitásunk dupláját tervezük ellátni, azaz körülbelül évi 2000 friss és 2000 fagyaszott kezeléssel, nagyjából százezer orvos-beteg találkozóval kalkulálunk. Akkorra a reprodukciós nőgyógyászati sebészet és a reprodukciós andrológiai sebészet is egy helyen lesz elérhető – vázolta a jövőt dr. Sipos Miklós.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Pro Sanitate díjban részesült az egyetem két munkatársa

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Az egészségügyi ellátás érdekében kifejtett kiemelkedő szakmai tevékenysége és példamutató munkája elismeréseként Pro Sanitate díjban részesült dr. **Borbély Judit**, a Semmelweis Egyetem Fogpótlástani Klinikájának egyetemi docense, valamint dr. **Csósz Györgyi**, a Pulmonológiai Klinika egyetemi tanársegéde. Az elismeréseket Batthyány-Strattmann László születésnapjának alkalmából dr. **Takács Péter** egészségügyért felelős államtitkár adta át a Belügyminisztériumban.

Dr. Borbély Judit egyetemi docens 2001 szeptemberétől dolgozik a Semmelweis Egyetem Fogpótlástani Klinikáján, fő érdeklődési területe a digitális és az esztétikai fogászat. 2011-ben védte meg PhD-disszertációját *A vizuális és digitális fogszínmeghatározás lehetőségei és befolyásoló tényezői* címmel. A Fogpótlástani Klinikán vezetésével működő Digitális Fogászati Munkacsoport ma a hazai digitális fogászati átalakulás élén áll. Angol és magyar nyelven is oktat. Vezetésével több tudományos diákköri, PhD- és szakdolgozatot író hallgató szerez beható ismereteket a szakterü-

letén. Részt vett a nemzetközi szinten is újdonságnak számító, a Fogorvostudományi Kar által indított Digitális fogászati tervező graduális szak indításában, és egy új angol nyelvű digitális fogászati tárgyat gondoz tantárgyfelelősként.

Dr. Csósz Györgyi egyetemi tanársegéd a Szegedi Tudományegyetemen szerzett általános orvosi diplomát, majd belgyógyászat, kardiológia, intenzív terápia szakvizsgát tett, felnőtt transztorakális echocardiographia licencet szerzett. 2010-től dolgozik a Semmelweis Egyetem Pulmonológia Klinikáján, fő feladata a pulmonális hypertonias betegek kivizsgálása és gondozása a járóbeteg-ellátástól a betegek intenzív terápiájáig. Emellett a pulmonális hypertonias betegek rehabilitációs programjának kidolgozásában és beindításában is dolgozik.

Diagnosztikában rendszeresen echocardiographiás, terheléses vizsgálatokat és jobbszívfél-katéterezést végez. Az egyetemen kardiopulmonális szakgyakorlatot tart orvostanhallgatóknak magyar és angol nyelven, posztgraduális képzésben az ultrahang alkalmazását tanítja az intenzív és sürgősségi ellátásban, tudományos diákköri és szakdolgozati témavezető.

Egészségügyi és szociális menedzserek vehették át okleveleiket

Mintegy hatvan egészségügyi és szociális vezető szakember szerzett posztgraduális diplomát a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi Menedzserképző Központjának (EMK) képzésein az idei évben. A Nagyváradi téri Elméleti Tömb Dísztermében tartott ünnepségen a szociális szolgáltatás menedzsment és az egészségügyi menedzser nappali és levelező képzéseinek hallgatói dr. Szócska Miklóstól vehették át okleveleiket. A dékán megköszönte a közös munkát és hangsúlyozta, egy kihívásokkal teli korban kell helytállniuk vezetőként.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

gon egyetemi szintű, de akkor még hatósági képzésként végezhetők el a szociális vezetőképzést. A képzés tovább folytatódott és fejlődött a következő években, és tanúja lehetett annak, ahogy a két embermentő ágazat, a szociális és később az egészségügyi ágazat vezetőinek képzése egy intézmény keretei közt valósul meg. Azt tapasztalta, hogy ezek az ágazatok érintkeznek egymással: van közös ügy és közös nyelv is a szakemberek között. A szociális szolgáltatás menedzsment szakirányú továbbképzésen végzett hallgatók eskütételét követően dr. Szócska Miklós dékán az oklevél átadással és kézfogással szakirányú diplomásokká avatta a hallgatókat.

Dr. **Sziráki Márton** nappali tagozatos egészségügyi menedzser hallgató beszédében felidézte: 2021-ben kezdték meg a képzést, az egészségügy számost területéről és határterületéről, határon innen és túlról találkoztak itt az évfolyam hallgatóiként. Megtapasztalhatták, hogy az egyetem a hallgatókat szolgálja, és valódi tudást szeretne átadni, azt a szemléletet, hogy ezek a hallgatók fogják alakítani a jövő egészségügyét. – Az oktatások során a szakma legjobbjai adták egymásnak a kilincset. A lehető legmagasabb szintű tudást biztosították nekünk. Ezen fáradozásukért hálával és köszönettel tartozunk – fogalmazott.

Dr. **Buga László** levelező tagozatos egészségügyi menedzser kiemelte, egy olyan komplex képzésben vehettek részt, ahol a tanrend mellett az egyetemi képzőhely értékrendje és a saját képzőhelyeik nevelő hatásai mind érvényesültek. A közösség tanító ereje jó alapot adott a további párbeszédhez, a projektfeladatok kidolgozásához, és a gyakorlatban is tapasztalták az elméletben tanultak működését.

Az ünnepség lezárásaként dr. Szócska Miklós dékán vezetőként és az egyetem Szenátusa nevében is gratulált és eredményes munkát kívánt a most oklevelet szerzeteknek.

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

A képzés ideje alatt, és azt most lezárva is teljesen mások lettek szemléletükben az ide beiratkozott hallgatók, másképp tekintenek az ellátórendszerre, szervezetekre: sokkal tudatosabban – mutatott rá köszöntőjében dr. **Szócska Miklós** dékán. Az EMK igazgatója kiemelte, kihívás van bőven, az egészségbiztosítás, az általánosan elérhető egészségügyi szolgáltatás a világ nem minden részén magától értetődő. Korunk geopolitikai kihívásaival veszélybe kerülhet az a kockázatközösség, a szolidaritás és a közszolgálati gondolkodás, ami az európai civilizáció vívmánya. Hangsúlyozta, az itt szerzett ismeretek elsajátításával együtt egy közösség is kialakult, ahol a tagok a jövőben is segíthetik egymást. Köszönjük mindazt a kreativitást és elkötelezettséget, amit a hallgatóinktól kaptunk, nagyszerű volt együtt dolgozni, és köszönet illeti a családtagokat, akár kollégákat is, akik egy-egy ügyelet átvállalásával is lehetővé tették, hogy a napi munka mellett részt vehettek a képzésen – mondta el dr. Szócska Miklós.

A dékán arra biztatta a diplomázó hallgatókat, hogy maradjanak meg a jó kapcsolatok, dolgozzanak együtt, akár a PhD-képzés keretében is, ahová várják őket.

Ezután az egészségügyi menedzser mesterképzésen végzett hallgatók eskütétele következett, ahol dr. **Lám Judit** dékánhelyettes olvasta fel az eskütétel szövegét.

Majd dr. **Juhász Péter**, a szociális szolgáltatásmenedzsment képzés vezető oktatója ünnepi beszédében felidézte, hogy amikor a Semmelweis Egyetemre került 2019-ben, akkor történt meg először, hogy szociális intézmények vezetői Magyarorszá-

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Jubiláns és oktató gyógyszerészeket köszöntöttek

75, 65, 60 és 50 éve végzett, jubiláns gyógyszerészeket köszöntöttek a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) ünnepségén. A jubilánsok díszokleveleiket dr. Antal István dékántól és Feketéné dr. Szabó Éva stratégiai és fejlesztési rektorhelyettestől vehették át. Átadták a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Oktató Gyógyszerésze és Társult Oktatója címeket is.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

– A jubileum örömnapp és emlékezet. Elődeink teljesítményét dicsérjük. A sok évtizeden át végzett áldozatos munkát a tóra mellett, a katedránál, a laboratóriumban, a kórházban, a klinikán, az egészségügyi hatóságánál, és megannyi szép gyógyszerési munkahelyen. Jubilánsaink munkájukkal, szolgálatukkal valamilyen módon hozzájárultak egyetemünk történetének formálódásához, a jelenben képviselt értékeinek megalapozásához. A mai nap különleges számomra, mivel a jubilánsok között több tanáromat is köszönhetem, akik az egyetemünk, a hazai és a nemzetközi gyógyszerésztársadalom elismert szereplői – mondta dr. **Antal István**, a kar dékánja a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának ünnepségén. Az eseményen az 1948-ban, a jogelőd Pázmány Péter Tudományegyetemen végzett gyógyszerészek platina, az 1958-ban végzetek vas, az 1963-ban, az akkori Budapesti Orvostudományi Egyetemen végzetek gyémánt, az 1973-ban végzetek arany díszoklevelet vehettek át.

A kar teljesítményéről szólva a dékán hangsúlyozta, hogy a közelmúltban közzétett nemzetközi szakterületi felsőoktatási rangsorban Pharmacy and Pharmaceutical Sciences területen a 101-150. helyen szerepel, a képzés pedig a világon egyedülálló módon három nyelven folyik: magyarul, angolul és németül. Kiemelte, hogy a graduális gyógyszerészképzésben résztvevő hallgatók száma meghaladja a 900-at, a szakképzésben mintegy 350 rezidens folytatja tanulmányait. – Önökre a Gyógyszerésztudományi Kar azért is büszke, mert méltón és többszörösen megszolgálták a diplomát, az egyetemi évek küzdelmével és munkájukkal egyaránt, a megszerzett tudás birtokában alkotó munká-

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

jukkal tovább öregbítették a Semmelweis Egyetem és a Gyógyszerésztudományi Kar hírnevét, miközben munkahelyükön átadták az itteni szemléletet a fiatal kollégáknak – fogalmazott.

– A tudás, az ismeret Önök által válik élővé, gyógyírré, és annyit ér, amennyit Önök a mindennapok során átadnak belőle. Köszönet érte, hogy az elmúlt évtizedek során a gyógyító hivatásban erre kiemelt figyelmet fordítottak – emelte ki **Hankó Balázs**, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért, felsőoktatásért felelős államtitkára ünnepi köszöntőjében. – A gyógyszerészképzésnek a magyar gyógyszerárak, gyógyszeripar és végső soron

a magyar betegek érdekeit kell szolgálnia – hangsúlyozta dr. Hankó Balázs. Szerinte ehhez elhivatott egyetemi, gyakorlati helyi oktatókra, egyetemi vezetésre, és a „jót érvényre jutni hagyó struktúra” szükséges. A modellváltás révén pedig versenyképességi fordulat valósul meg a felsőoktatásban, a magyar kutatásban és innovációban. A jubilánsok, és azon belül is az 1963-ban diplomát szerzett gyógyszerészek nevében dr. **Keserü Péter** mondott köszöntőt. Az 1973-ban végzett évfolyam tagjaként dr. **Boldvai József** gyógyszerész köszöntőbeszédében felidézte egyetemi éveik emlékei mellett az elmúlt évtizedek fontosabb, a szakma szabályozását érintő változásokat is.

A jubileumi díszokleveleket **Feketéné dr. Szabó Éva** rektorhelyettes és dr. Antal István dékán adta át a jelenlévő gyógyszerészeknek. A 65 évvel ezelőtt végzetek közül 12-en kaptak vas oklevelet, a 60 éve gyógyszerésszé avatottak közül pedig 33 vehettek át gyémánt díszoklevelet. Diplomaszerezésük 50 éves évfordulójának tiszteletére 43-an kaptak arany díszoklevelet.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Az ünnepi tanácsülésen **Feketéné dr. Szabó Éva** stratégiai és fejlesztési rektorhelyettes és dr. **Antal István** dékán átadták a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának Oktató Gyógyszerésze címeket is, amellyel azon oktató gyógyszerészek munkásságát ismerik el, akik hosszabb ideje magas színvonalon, eredményesen végzik az oktatást, saját szakmai továbbképzésüket kiemelkedő fontosságúnak tartják. Az idén dr. **Bárdos Attila**, a MEDITOP Gyógyszeripari Kft. termelési igazgatója; dr. **Csukárdi Csaba**, az EuroLife Healthcare Hungary Kft. termelési igazgatója; dr. **Fang Simon** szakgyógyszerész, személyi jogos gyógyszerész, a Magyar Gyógyszerészi Kamara országos alelnöke; dr. **Gál Vivien**, a Medigo Pharma Zrt. minőségbiztosító gyógyszerész; dr. **Hankó Zoltán** szakgyógyszerész, a Magyar Gyógyszerészi Kamara elnöke, **Juhászné dr. Papp Tünde** szakgyógyszerész, a Nadály Gyógyszertár gyógyszerértékesítője, és dr. **Szegvári Dávid**, a MEDITOP Gyógyszeripari Kft. minőségbiztosítási vezetője vehették át elismerő oklevelet munkásságáért.

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar Társult Oktatója elismerő oklevéllel tüntették ki dr. **Dernovics Mátyás** jogász, inspektort és dr. **Máthé Csabát**, a Semmelweis Egyetem Szakrendelő Intézetének főorvosát. Mindketten évek óta aktívan részt vesznek a graduális képzésben több kötelező és választható tantárgy oktatásában mind magyar, mind angol vagy német nyelven, szaktudásukkal, tapasztalataikkal aktívan segítik a diplomamunkát készítő végzős hallgatókat is. A címet azon nem gyógyszerési végzettségű szakembereknek adományozzák munkájuk elismeréseképpen, akik a gyógyszerészhallgatók oktatásában legalább öt éve részt vesznek és kiemelkedő szakmai tevékenységet folytatnak.

75 éves a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet

Az 1948-as intézetalapítás mellett dr. Fidy Judit korábbi igazgató születésnapjáról is megemlékeztek a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetben rendezett ünnepségen. A Semmelweis Egyetem kutatói az intézet széles spektrumot lefedő, jövőbe mutató kutatási témáiba is betekintést adtak.

Fotó: Barta Bálint - Semmelweis Egyetem

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

Igazi pirosbetűs ünnep ez a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet életében: egyrészt a fennállásának 75. évfordulója, másrészt elődöm, dr. **Fidy Judit** professor emerita, intézetünk korábbi igazgatója 80. születésnapját ünnepeljük – mondta bevezetőjében dr. **Kellermayer Miklós**, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja, a jelenlegi intézetvezető.

Dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes az évforduló kapcsán köszöntőjében kiemelte, nemcsak a visszatekintés fontos, hanem a jelen értékeinek és a jövő perspektíváinak hangsúlyozása is. Egyszerre köszöntjük dr. Fidy Judit professzort, aki immár 53 éve a Semmelweis Egyetem munkatársa, ünnepeljük a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet 75 éves fennállását, és betekintést kaphatunk az itt zajló, jövőbemutató kutatásokba is – mondta. A régmúltból örökölt és a közelmúltban gyarapított értékek együtt alkotják a Semmelweis Egyetem mai rangjának alapját, a 75 éve létrejött Biofizikai Intézet fejlődése is ezt a mintát követi, köszönhetően korábbi és jelenlegi vezetésének – fogalmazott dr. Szabó Attila.

Dr. **Závodszy Péter**, az MTA rendes tagja, egyben a Magyar Biofizikai Társaság tiszteletbeli elnöke köszöntőjében úgy fogalmazott, számára természetes ez a kettős ünnepnap, mivel dr. Fidy Judit személye szorosan összefonódott a Biofizikai Intézettel az elmúlt 50 évben. Visszatekintésében felidézte, hogy kapcsolata az intézettel az 1960-as évek elejére nyúlik vissza, amikor annak idején a SZTAKI-ban akusztóoptikai kutatásokat végeztek, de megvalósítani csak a Biofizikai Intézet segítségével tudták. A molekuláris szintű fizikai ismeretekre egyre nagyobb szükség van a modern orvostudományban, de a képalkotás is erősen támaszkodik erre a tudományágra – hangsúlyozta az akadémikus. Dr. **Panyi György**, a Debreceni Egyetem ÁOK Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet igazgatója, az MTA Biofizikai Bizottság elnöke a jubileum alkalmából arról beszélt, hogy az elmúlt 75 évben egy viszonylag fizikaorientált orvosi fizikából mára olyan modern szemléletű biofizika alakult ki, amelynek legnagyobb hasznát az orvos-

tanhallgatók látják, amikor olyan ismeretekhez jutnak, amelyet orvosi munkájuk során fel tudnak használni.

Dr. **Zimányi László**, a HUN-REN Szegedi Biológiai Kutatóközpont Biofizikai Intézet igazgatója köszöntőjében azt emelte ki, hogy a figyelemre méltó tudományos munka mellett mennyire színes, a munkatársakat összekovácsló közösségi élet zajlik a Semmelweis Biofizikai Intézetében.

– Ez a közösség azt tartja a legfontosabbnak, hogy az orvostudományt az egzakt természettudományok sorába navigálja – hangsúlyozta dr. Kellermayer Miklós dékán. Hozzátéve, hogy ha valóban gondolkodó, nemcsak sémás habitusú orvosokat akarnak nevelni, akkor meg kell alapozni a kritikus gondolkodás képességét, szilárd matematikai és fizikai tudást kell adni számukra. Elődeinek, és hangsúlyozottan dr. Fidy Juditnak, valamint az egyetemnek köszönetet mondva arról beszélt, hogy az intézetben az egzakt, igazságorientált természettudományos gondolkodást előtérbe helyező, ámde szeretetteljes közösség működik, ez a szellemiség pedig remélhetőleg a jövőben is támogatja majd a

kiemelkedő szellemi teljesítményt.

Dr. Fidy Judit professor emerita legmeghatározóbb élménye visszaemlékezése szerint a folytonos küzdelem volt: tanszékvezetése utolsó 20 évében az intézetért, de alapvetően is, fizikusként idekerülve megtalálni helyét, pályáját e határterületként létrejött tudományágban. Különösen azt követően, hogy 1975-ben elköltözött **Tarjányi** professzor és a teljes, kristályfizikával foglalkozó kutatógárda a műszerparkkal együtt.

– Ekkor rögzült bennem az a belső motiváció, hogy folyamatosan fejleszteni kell ezt az intézetet annak érdekében, hogy egyrészt tudományosan is felzárkózzon, másrészt az orvospérezésben is elismerjék a fizika, biofizika jelentőségét – mondta dr. Fidy Judit. Hozzátette: noha próbálta e törekvésebe bevonni munkatársait, sokszor nem értették, miért olyan fontos mindez a számára.

– Sokszor éreztem magam egyedül is, noha valóban egy egymást támogató, jó légkörű közösséggé alakult az intézet, ahol egyébként jó volt dolgozni – jegyezte meg a korábbi intézetvezető. Az intézeti jubileumot a kutatási spektrumot felvillantó rövid tudományos előadásokkal ünnepelték a kutatók. Dr. **Jedlovszky-Hajdú Angéla** docens a nanokémia orvosbiológiai alkalmazási lehetőségeiről, **Hegedűs Tamás**, az MTA doktora a transzmembrán fehérjék in silico biofizikájáról adott elő. Dr. **Kiss Balázs** docens az izomszarkomerek molekuláris szintű kutatásába adott betekintést, míg dr. **Mártonfalvi Zsolt** docens a titin foszforilációfüggő szerkezetével kapcsolatos kutatási eredményeket ismertette. Dr. **Bozó Tamás** adjunktus *A membránkárosodástól a gyógyszerhordozó rendszerekig* című előadását követően dr. **Schay Gusztáv** adjunktus adott áttekintést a fehérjedinamika mérési lehetőségeiről nagy felbontású spektroszkópiát alkalmazva, **Matkoviczné dr. Varga Andrea** tudományos főmunkatárs pedig a rákos sejtek extravazációjának biomechanikájával kapcsolatos ismereteket osztott meg a hallgatósággal. Dr. **Osváth Szabolcs** tudományos főmunkatárs az új képfeldolgozó algoritmusok nyújtotta lehetőségekről beszélt az angiográfiában, míg dr. **Szigeti Krisztián** a radiojelölt exoszómák szerepét ismertette a képalkotásban és terápiában.

Öt ok az ünneplésre a STÉG-en

Három éve jött létre az Intervenciós Gasztroenterológiai részleg a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinikán, idéntől pedig önálló tanszékké alakulva segítik majd a graduális és a posztgraduális képzést is a klinika szakemberei, akiknek köszönhetően az Európai Emésztőszervi Endoszkópos Társaság (ESGE) akkreditált oktató centrumává is vált az intézmény. Az oktatást a most bevezetett, és folyamatosan aktualizálható online jegyzet mellett az orvostechnikai eszközfejlődést bemutató egyedülálló endoszkópos gyűjtemény is segíti majd.

Kiss Melinda Katalin – Kommunikációs Igazgatóság

– Összességében fiatal, mégis több mint 110 évre visszatekintő gyökerekkel rendelkező, és hatalmas fejlődést követően mára a Semmelweis Egyetem egyik legnagyobb betegellátó intézetévé vált a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika – hangsúlyozta dr. **Merkely Béla** rektor a klinikán szervezett Gasztró-Nap alkalmából. A klinika a rendezvényt a három éve indult Intervenciós Gasztroenterológia részleg, az idén májusban létrejött Intervenciós Gasztroenterológia Tanszék, valamint a júliustól Európai Emésztőszervi Endoszkópos Társaság (ESGE) által akkreditált első hazai oktató centrummá válás mellett arról kívánt ünnepélyes keretek között megemlékezni, hogy elkészült egy folyamatosan bővíthető, fejleszthető online gasztroenterológia jegyzet dr. **Micheller Pál** egyetemi docens szerkesztésében. További ok az ünneplésre egy európai szinten is egyedülálló múzeumi gyűjtemény egyetemi tulajdonba kerülése: mostantól a STÉG központi tanterme galériáján megtekinthető az endoszkópia hazai eszközfejlődését 1970-től napjainkig bemutató kiállítás. Utóbbiról szólva a rektor elmondta, egy ilyen nagy tradícióval rendelkező klinikának jó, ha van egy ilyen gyűjteménye, ami a hallgatók számára is egyértelművé teszi az orvostudomány egy-másra épülő tudásanyagát, a betegellátás fejlődését.

Dr. Merkely Béla beszédében kiemelte, hogy a számos nehézség és a rendkívül nagy betegforgalom ellenére a klinika rendkívül jól teljesít, és kiemelkedően látja el egyetemi hármass feladatát. – A belgyógyászok és a gasztroenterológusok mindig is szerves részei voltak a korábbi I. Sz. Sebészeti Klinikán folyó munkának, megtanítottak minket, sebészeket mindenre, ami több, mint a mi kézművességünk, és egyben elengedhetetlen része a komplex egész megértésének. Sőt, amióta 3 éve együtt vagyunk, azóta mindennap tanulunk egymástól valami újat – hangsúlyozta dr. **Szijártó Attila**, a STÉG igazgatója. – Mára pedig a gasztroenterológia teljes spektrumát felöleli az ellátás, igazi európai emésztőszervi betegségek kezelésével foglalkozó centrummá, a STÉG pedig egy Magyarországon egyedülálló, viscerális megbetegedésekkel foglalkozó, széles látókörű klinikává, igazi alkotóműhellyé vált – tette hozzá, kitérve a gasztroenterológia digitális jegyzet bevezetésére is, amely újabb mérföldkövet jelent az oktatásban. Az idén megalakult Intervenciós Gasztroenterológia Tanszék a graduális és a posztgraduális képzésben is koherensen részt vesz majd. Szintén az oktatás színvonalának emelését jelzi, hogy idén júliusban pedig az Európai Endoszkópos Társaság akkreditált képzőhelye lett a STÉG – emelte ki dr. Szijártó Attila.

Dr. Micheller Pál egyetemi docens az ünnepségen áttekintést adott az Intervenciós Gasztronómia részleg elmúlt hároméves fejlődéséről, elért eredményeiről. Komoly hepatológiai és krónikus gasztroenterológiai járóbeteg-ellátó centrummá vált az intézmény, és az utóbbi betegségek – jellemzően az alsó tápcsatornai és a gyulladássos bélbetegségek, hepatológiai, epeúti problémák – ellátási igénye miatt minden bizonnyal emelkedik majd a jövőben is a betegforgalom. A graduális oktatásban a sebészeti és belgyógyászati

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

kurrikulum mellett a diétetika képzésben is minden nyelven részt vesz az Intervenciós Gasztroenterológia Részleg.

– Az endoszkópia – ami mára önálló határidisziplinává vált egyre több minimálinvazív beavatkozást átveve a sebészettől – volt az a híd, ami először összekötötte a sebészetet a gasztroenterológiával, létrehívva a G-t a STÉG-ben – mondta dr. **Hritz István**, a májusban létrehozott Intervenciós Gasztroenterológia Tanszék vezetője. Beszámolt a részleg technológiai fejlődéséről és az ennek hatására emelkedő ellátott esetszámokról, külön kiemelve a gyermekellátást, és az urgens endoszkópiai beavatkozásokat a vérző betegek kezelésében.

A tanszék részt vesz a graduális oktatásban is: három nyelven a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika gasztroenterológia kurrikulumában, a sebészeti blokkoktatásban a gasztroenterológiai endoszkópos sebészet területén, valamint az ÁOK és a FOK oktatásban vállal szerepet, és indult egy táplálásterápiás fakultáció is. Jelenleg azonban elsősorban a posztgraduális képzésben van kiemelt szerepe az endoszkópia és az intervenciós gasztroenterológia specifikus ismeretanyaga miatt – jegyezte meg a tanszék vezetője.

Dr. **Pavlik Livia** kancellár a klinika elmúlt évekbeli munkásságát méltatta. Mint megjegyezte, az endoszkópos gyűjtemény itteni elhelyezése a múlt, jelen és a jövő találkozását szimbolizálja, mivel a múltba való visszatekintés nagyszerű inspiráció a jelen innovációjához. A gyűjtemény értékelésére felkért szakértő véleményét idézve közölte, hogy a gyűjtemény megdöbbentő, mind számossága, mind teljessége, változatossága és a kiegészítő tartozékok sokaságát illetően is: ilyen átfogó gasztroszkóp, duodenoszkóp, kolonoszkóp gyűjtemény nincs is a világon. Egy igazi orvostörténeti emlék, ami méltó a Semmelweis Egyetemhez – hangsúlyozta dr. Pavlik Livia.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Húsz éve töretlenül népszerű az egyik legnagyobb taburól szóló kurzus

Két évtizede indult a Tanatológiai ismeretek választható kurzusa a Magatartástudományi Intézet szervezésében. A téma – némi-
leg meglepő módon – rendkívül népszerű a hallgatók körében, sőt egyre mélyebben érdeklődnek a tanatológia iránt – mondta el
dr. Hegedűs Katalin, a Magatartástudományi Intézet docense, aki missziónak tekinti az orvostanhallgatók szemléletformálását.

Fotó: iStock

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

A tanatológia, azaz a halállal, a haldoklással, a gyásszal foglalkozó tudományág már 1993 óta jelen van az Általános Orvostudományi Kar tantervében. Ekkor alakult meg a Magatartástudományi Intézet dr. **Kopp Mária** vezetésével, az etika, az orvosi kommunikáció, orvosi pszichológia és orvosi szociológia tantárgyakon keresztül pedig a téma szerves része lett a képzésnek. Kutatócsoport is alakult, amelynek tagjai a 2000-es évek elején felmérték, hogy miként jelenik meg a tanatológia a kurrikulumban. Azt az eredményt kapták, hogy legfeljebb az orvosképzés anyagának fél százalékát teszik ki az ezzel kapcsolatos ismeretek, azok is szét-szóródva, más ismeretekhez kapcsolódva jelennek meg.

Ezért indította el dr. **Hegedűs Katalin** 2003-ban a kifejezetten a halálra fókuszáló szabadon választható kurzust, amelynek célja az érzékenyítés, a figyelemfelhívás és az új tendenciák bemutatása. Mint elmondta, kezdettől fogva nagy az érdeklődés, a visszajelzések alapján pedig egyenesen ez a hallgatók egyik kedvenc kurzusa. Ezt az is mutatja, hogy a hallgatói értékelések alapján ez a tárgy minden évben a tíz legkedveltebb közé kerül a mintegy százötven választható kurzus közül.

Az őszi szemeszterben immár 41. alkalommal meghirdetett előadássorozat általában 25-35 hallgató részvételével zajlik. A félév során a csoport az általános megközelítéstől a speciális kérdésekig halad. Először egy vitaindító, gondolatébresztő filmet néznek meg közösen. Ezután arról esik szó, hogyan jelenik meg a társadalomban a halál, és egyebek mellett az életvégi döntések és a hospice ellátás is szóba kerül. Ezt követően a klinikumból érkező meghívott előadók kapcsolódnak be a kurzusba: a témák között szerepel a fájdalomcsillapítás, a megfelelő kommunikáció, a palliatív gyermekgyógyászat, a spiritualitás és a gyász is. A csoportfoglalkozásokon a hallgatók személyes reflexióikat, akár veszteségélményüket is megoszthatják. Dr. Hegedűs Katalin rendkívül fontosnak tartja, hogy eddig a húsz év alatt nagyságrendileg ezer orvostanhallgató végezte el a kurzust, ami azt jelenti, hogy ők úgy kezdtek el praktizálni, hogy az itt átadott tudást és szemléletet magukévá tették. – Az első évekhez képest jelentős szemléletváltozás érzékelhető a társadalomban, és ezt a hallgatók is visszatükrözik – tekintett vissza, kiemelve, hogy az egyetemisták halálhoz való viszonya is teretesebb lett. Ez egy különösen nehéz és tabusított témának számít továbbra is, de éppen ez a kurzus missziója, hogy ezen változtasson – mondta el.

Fulbright Specialist vendégprofesszor látogatása a Semmelweis Egyetemen

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

A neurodegeneratív és szemészeti betegségek nemzetközi szinten is kiemelkedő szakértője, dr. **Prókai László**, Fulbright Specialist pályázat keretében látogatott a Semmelweis Egyetemre.

Dr. Prókai László a Fort Worth-i Észak-texasi Egyetem Egészségtudományi Közponjában a Robert A. Welch alapítvány Biokémia Katedrájának és Farmakológiai Tanszékének professzora, valamint az egyetem tömegspektrometriai és proteomikai laboratóriumának alapítója. A nemzetközileg is elismert szakember a Gyermekgyógyászati Klinika Bókay utcai részlegén dr. **Fekete Andrea** MTA-SE Lendület Diabétesz kutatócsoportjának vendégeként érkezett a Semmelweis Egyetemre. Dr. Prókai László kutatási területe elsődlegesen a neurodegeneratív és szemészeti betegségek mechanizmusának és gyógyszerterápiás lehetőségeinek feltérképezése, számos szabadalma van ezen a területen. Széles körű módszertani ismeretekkel rendelkezik a preklinikai kutatások területén, különös tekintettel az orvosi kémiára és rendszerbiológiára.

Dr. **Kis Hodrea Judit**, a MTA-SE Lendület Diabétesz kutatócsoportjának tudományos főmunkatársa, a glaukóma patomechanizmusával és új gyógyszertámadáspontok azonosításával foglalkozó projekt vezetője egy kollaborációnak köszönhetően ismerkedett meg 2022-ben dr. Prókai Lászlóval. Mint elmondta, kiemelkedő elismerés, hogy a professzor pályázatától függetlenül ő egy Fulbright Research Scholarship ösztöndíjat nyert a 2023/24-es tanévre, mely tovább erősíti az aktív együttműködést. Ennek keretében kutatóként végezhet kísérleteket dr. Prókai László mentorálásával az Észak-texasi Egyetem Egészségtudományi Közponjában. Dr. Kis Hodrea Judit elmondta, egy speciális viselkedésvizsgálat keretében glaukómás kisállatmodelleken végeznek látásmező-vizsgálatot egy ígéretesnek tűnő hatóanyaggal. Ennek megértéséhez vihetnek közelebb ezek a preklinikai kísérletek – tette hozzá a kutató, hangsúlyozva, hogy a két önálló Fulbright pályázat összekapcsolódásával sikerült egy komoly nemzetközi kooperációt megvalósítani, amelyből az egyetemi hallgatók és a kutatók is profitálhatnak.

Elindult a gyermekpszichiátriai szakrendelés a Semmelweis Polgárok gyermekei számára

A legújabb családbarát egészségügyi szolgáltatás a gyermekpszichológiai szakrendelés, amely novembertől érhető el a Semmelweis Polgárok gyermekei számára. Hisszük, hogy a szakrendelés elindítása hatalmas előrelépést jelent a munkatársak és hallgatók gyermekeinek mentális egészség-támogatásában.

Kókai Dorottya – Családbarát Egyetem Központ

A gyermekpszichiátria olyan orvosi szakterület, amely a gyermekek és serdülők mentális zavarainak diagnosztizálásával és kezelésével foglalkozik. Gyermekkorban gyakran jelentkeznek olyan különböző pszichés problémák, mint a szorongás, depresszió, figyelemhiányos hiperaktivitási zavar (ADHD) vagy autizmus spektrumzavar. Ezek a zavarok befolyásolják a gyermek tanulását, kapcsolatteremtési készségeit és általános életminőségét. A gyermekpszichiáterek segítenek a gyerekeknek és családjuknak azonosítani, megérteni és kezelni ezeket a nehézségeket.

Dr. **Szemán Réka**, a Gyermekgyógyászati Klinika gyermek- és ifjúságpszichiáter szakorvosának meglátása szerint az időben beazonosított mentális zavarok kezelésével teljesebb élet elérése lehetséges.

– A pszichiátriai zavarok, neurodevelopmentális eltérések megfelelő életszakaszban való felismerése és kezelése, fejlesztése nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy felnőttkorban kisebb megterhelést jelentsenek az egyénnek, így összességében egy kiegyensúlyozottabb, boldogabb felnőttkort érhetünk el – vallja a gyermekpszichiáter. Kik és milyen problémákkal fordulhatnak a gyermekpszichiátriai szakrendeléshez?

Különböző korosztályokra különböző pszichés problémák jellemzőek. Óvodás, kisiskolás korban általában szociális és tanulási

problémákkal érdemes a szakemberhez fordulni: ha a gyermek nem tud barátkozni, nem tud beilleszkedni, esetleg dühkitörései, tanulási nehézségei vannak.

– Kiskamasz- és kamaszkorban a hangulatzavaros tünetek, önsérteségek, szorongásos kórképek, kényszerbetegségek jellemzőbbek. A kamaszkor krízishelyzet, azonban ahhoz, hogy elkülönítsük, hogy normatív krízishelyzetről, lázadásról, identitáskeresésről van szó, vagy már ezen túlmutató, a gyerek pszichoszociális fejlődését akadályozó mentális zavarról, szakember segítségére lehet szükség – magyarázza dr. Szemán Réka.

Azon 3-18 év közötti gyermeket nevelő Semmelweis Polgárok megkeresését várják a Gyermekgyógyászati Klinika munkatársai, akiknek gyermeke a fent leírt kóros viselkedésformát, vagy kortársaihoz képest eltérő viselkedésmintát mutat.

A gyermekpszichiátriai rendelés célja elsősorban a diagnózis felállítása. A szakemberek ezen túlmenően részt vesznek a betegút megszervezésében, illetve szükség esetén a gyógyszeres kezelés beállításában. A rendelésre előzetes bejelentkezés szükséges: keddenként 9-10 óra közt várják a szülők telefonhívását a 06-1-334-3186/52785 számon.

További információ a QR-kód beolvasásával érhető el.

Az év felelős foglalkoztatója az egyetem

Kókai Dorottya – Családbarát Egyetem Központ

Az elismerést 2023. október 30-án ünnepélyes keretek között **Nagy Márton** gazdaságfejlesztési minisztertől **Feketéné dr. Szabó Éva**, a Semmelweis Egyetem stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese és **Adonicsné Püski Kata** rektori kabinetvezető-helyettes, a Családbarát Egyetem Központ vezetője vette át.

Az OFA Nonprofit Kft. pályázata évről évre összegyűjti és díjazza azokat a hazai szervezeteket, amelyek kiemelkedő és iránymutató tevékenységet folytatnak a foglalkoztatás területén, hiszen a társaság célja a munkahelymegőrzés elősegítése, innovatív foglalkoztatási formák támogatása, valamint a munkaerő-piaci integrációt szolgáló programok, projektek végrehajtása.

Az elismeréssel a Semmelweis Egyetem csatlakozott azon intézmények szűk körébe, akik minőségi munkahelyek megteremtésére törekuszenek, olyan intézkedéseket alkalmaznak és tevékenységeket folytatnak, amelyek a munkavállalók elégedettségét növelik, és akik értéként kezelik a munkatársakat.

A Semmelweis Egyetem legfőbb értéke az emberi erőforrása, ennek jegyében döntött az egyetem Szenátusa 2019. decemberi ülésén a Családbarát Egyetem program kidolgozásáról, melynek közép-

pontjában a Semmelweis Polgárok, valamint gyermekeik állnak, legyen szó akár egészségükről, akár családtámogatásról, akár kedvezményes rekreációs szolgáltatásokról.

A családbarát szemlélet pozitív társadalmi üzenetet hordozó érték, mely napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel és vonzerővel bír. A Semmelweis Egyetem kiemelt célkitűzése, hogy olyan munkahely legyen, ahol a szakmai fejlődés és elismerés mellett a családokat támogatják, a gyermekvállalást elismerik, valamint ahol az egyetem mint munkáltató, tudatosan tesz azért, hogy a munkavállaló képes legyen összehangolni és egyensúlyban tartani a munkáját a magánéletével. Fontos cél a munkavállalói elköteleződés növelése és a kollégák jóllétének javítása, ezáltal a fluktuáció minél hatékonyabb csökkentése. Az Év Felelős Foglalkoztatója Díj elnyerése megerősítő és motiváló minden vezető, valamint a munkavállalók elégedettségének növelésén dolgozó szervezeti egységek számára, hogy tevékenységükkel – bár mindig van miben fejlődni – valóban pozitív hatást gyakorolnak a munkavállalók életminőségére és a munkahelyi kultúrára.

Fotó: OFA Nonprofit Kft.

A Semmelweis Egyetem munkatársai által igénybe vehető kedvezményes sport-, kulturális és szabadidős szolgáltatások köre folyamatosan bővül. A legújabbak között megtalálják a Magyar Állami Operaház kedvezményes bérleteit.

További információ a QR-kód beolvasásával érhető el.

Földöntúli hangulat az idei golyabálon

Október 27-én a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) és az Instruktor Öntevékeny Csoport (IÖCS) közös rendezvényén a világűr hangulatát idézve báloztak együtt a magyar és a külföldi elsőéves hallgatók az 54. golyabálon a Nagyváradi téri Elméleti Tömbben (NET). A frissen felvett hallgatók által legjobban várt egyetemi eseményt dr. Merkely Béla rektor nyitotta meg.

Havasi Márk, Csanádi Petra, Pop Alexandra – HÖK Média Bizottság

A HÖK és az IÖCS közös rendezvényén, a Freshmen's Ball – avagy a Semmelweis Golyabálon a NET idén a *Földöntúli Bál* témának megfelelően csillagokba burkolva ünnepi díszítést kapott, így a bálozók valóban az éjszakai égbolt alatt érezhették magukat. A rendezvényen magyar, valamint külföldi hallgatók is részt vettek, hiszen az egyetem, így a szervezők is még nagyobb hangsúlyt fektetnek idén arra, hogy minél több és szorosabb interkulturális kapcsolat épüljön ki a Semmelweis Egyetem berkein belül. Az ünnepséget dr. **Merkely Béla** rektor nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy az orvos- és egészségtudomány a világ talán legcsodálatosabb hivatása, mely egész életre szóló tanulást, alázatot, szorgalmat és áldozathozatalt igényel. Kiemelte, a Semmelweis Egyetem nemcsak az ország és a régió legkiválóbb egyeteme, de orvos- és egészségtudományi szakegyetemként világviszonylatban is egyedülállónak számít.

– A Times Higher Education nagy presztízsű listája a top 300-ba sorol minket, amivel a felsőoktatási intézmények legfelső 1 százalékába tartozunk. Célunk, hogy bekerüljünk a top 100-ba és Európa 5 legjobb gyógyító szakegyeteme közé – ehhez pedig az Önök tudására, szorgalmára és kitartására is számítok – fogalmazott a rektor. Emlékeztetett rá, hogy a Semmelweis Egyetemre csak a legjobb eredményekkel rendelkező hallgatók nyernek felvételt, hagyományosan az ő képzéseikre a legmagasabb a felvételi ponthatár. Intézményünk az elmúlt több mint 250 év folyamán mindvégig a minőséget, a legmagasabb fokú kiválóságot képviselte az oktatás, a gyógyítás és a kutatás-innováció terén egyaránt – mutatott rá. Dr. Merkely Béla kiemelte, a rendezvény

idei tematikája, a *földöntúli bál* is azt a végtelen távolságot szimbolizálja, ameddig tanulmányaik és a tudomány segítségével eljuthatnak; a sokszínűséget, amelyet megismerhetnek; az ismeretlent, amelyet az orvos- és egészségtudomány terén úgy igyekeznek majd felderíteni, mint űrhajósok a galaxis rejtélyeit.

A Hallgatói Önkormányzat elnöke, **Gecsey Csenge** köszöntőjében az elsőéves hallgatókhoz szólva elmondta, már hivatalosan is az ország legkiemelkedőbb egyetemének hallgatói lélekkben is tagjaivá váltok a Semmelweis-családnak. – Legyetek bátrak és kitartóak, hiszen az elkövetkező időszak rengeteg meglepetést tartogat számotokra. Fontos, hogy ne csak a célt, hanem az út minden pillanatát is élvezzétek – fogalmazott.

Fotók: Bartha Bálint - Semmelweis Egyetem

A hagyományokhoz híven a gólyabálon adták át a Pro Juventute Universitatis díjakat, melyeket a Hallgatói Önkormányzat elnökségének döntése értelmében **Nagy László**, az Oktatási Hálózat-irányítási igazgatóság igazgatója, dr. **Tripolszky Bálint**, dr. **Takács Félix**, dr. **Kreuter Patrik**, dr. **Völcsei Norbert** és dr. **Szűcs Attila** vehetett át dr. Merkely Bélától és Gecsey Csengéttől az egyetem hallgatóiért végzett tevékenységük elismeréseként.

A műsort a nemzetközi hallgatók nyitották meg keringőjükkel. Az eseményen idén a tavalyinál is több nemzetközi hallgató vett részt, ami annak is köszönhető, hogy a HÖK és az öntevékeny csoportok évről évre egyre szorosabb munkakapcsolatban tevékenykednek azon, hogy a külföldi hallgatók még inkább bevonódjanak az egyetemi életbe, így könnyítve itt tartózkodásukat és segítve beilleszkedésüket. A megnyitó keringőt az instruktorok tánca követte, amit a közönség hatalmas tapsal értékelt.

A program további részében a bálózók meghallgathatták **Szöke András** pánsíp produkcióját, **Somogyi Levente** zongoraelőadását, és **Hajdú Zsófia** énekhangját is. Ők az idén először megszervezett Stars are Born, avagy a gólyabáli válogató nevű eseményen nyerték el a szervezők bizalmát és így léphettek fel a bálon. Végül a magyar hallgatók táncoltak keringőt, majd a hagyományoknak megfelelően tanár-diák táncokkal ért véget a zenés műsor. A Mozgókép Alkotó Kreatív Instruktorok (MAKI) jóvoltából levetítették az elmaradhatatlan Gólyafilmeket is, amely minden elsőévest és az instruktorokat pár perc erejéig visszarepített az Olimpiai Gólyatáborba.

Mint minden bálban, itt is a zenéé és a táncé maradt a főszerep. A NET nyolc órakor megnyitotta kapuit a felsőbb éves hallgatók és a gólyák vendégei előtt is. A jó hangulatról nem csak az IÖCS dj-k, hanem a Stars are Bornban közönségkedvenc négytagú együttes, az Aniline is gondoskodott. A díszes aulában a Blahaluiziana lépett fel – a banda zenei hangzása az indie, a beat és más zenei irányzatok egyedi ötvöztetésével különlegest stílust képvisel. Ezután a Parno Graszt nevű népszerű roma népzenei együttes vette birtokba a színpadot. Fergetes hangulatú bulit varázsoltak, megidézve a vidék hangulatát, a zörgő a szekerek zaját – nem maradt résztvevő, aki ne lépett volna a táncparketre.

A hagyományokhoz híven tombolát is rendeztek, melynek idén egyik fő támogatója a Mediwears volt. A szerencsés csillag alatt születettek ezúttal is számos értékes ajándékot nyerhettek. A tombolajegyek vásárlásából befolyó összeget szokás szerint karitatív célokra ajánlották fel a szervezők.

Ha valaki nem tudott részt venni a gólyabálon, vagy már most hiányolja a Semmelweis-rendezvényeket, nem kell csüggednie, hisz számtalan program lesz még a vizsgaidőszak előtt. A legközelebbi nagy események a Tömő buli, NET futás, a QuizNight, a Semmelweis Together, a Winter Break és a Beerpong 3. fordulója lesznek, melyek szintén várják a szórakozni vágyó hallgatókat.

További információk, fotók és programok a Hallgatói Önkormányzat és az Instruktor Öntevékeny Csoport social media felületein elérhetők el!

Betegbiztonság világnapja a Semmelweis Egyetemen

A Semmelweis Egyetemen közelmúltban megalakult Gyógyszer- és Betegbiztonsági Kutatócsoport kéthetes kampányt rendezett a betegbiztonság világnapja alkalmából, melynek keretein belül az egészségügyi szakembereknek és laikusoknak, betegeknek és hozzátartozóknak is szerveztek tudományos üléseket, valamint szabadegyetemi előadásokat.

Szabó Ádám – Kommunikációs Igazgatóság

– Az onkológiában a gyógyszer- és betegbiztonság kiemelten fontos. Talán sehol nem kell olyan precízen adagolni a készítményeket, mint ezen a területen, ráadásul az olyan kezelések, mint a kemoterápia mellékhatásai széles körben ismertek a laikusok között is – magyarázta dr. **Dank Magdolna** egyetemi tanár, a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika Onkológiai Profiljának igazgatóhelyettese, a Gyógyszer- és Betegbiztonsági Kutatócsoport vezetője, hogy mi vezetett a csoport megalakulásához. Hozzátette: a gyógyszermellékhatás a kórházi betegfelvételek 5 százalékát okozza, és a betegek nagy része tapasztalt már valamilyen mellékhatást. Az ötödik leggyakoribb kórházi halálok pedig ugyancsak a gyógyszermellékhatások, illetve gyógyszerelési hibák miatt következik be, ami az Európai Unióban évente közel 200 ezer beteget jelent. – Célunk, hogy a gyógyszer- és betegbiztonság a fókuszba kerüljön, ezért szeretnénk összefogni a klinikusokat, gyógyszerészeket, gyógyszeripari és hatósági szakembereket is – emelte ki dr. Dank Magdolna. A kutatócsoport júliusi, alakuló ülésén közel százan vettek részt, köztük dr. **Pavlik Livia**, az egyetem kancellárja is.

A kampány részeként került sor a Belgyógyászati és Onkológiai Klinika Onkológiai Profiljának nagyelőadójában a *Betegekkel betegekért* című Beteg- és Gyógyszerbiztonsági Szabadegyetemre, melynek előadásai elsősorban a laikusoknak, betegeknek és hozzátartozóknak szóltak és online is követhetőek voltak. Dr. **Balázs Máté Ádám**, a klinika rezidense, a kutatócsoport titkára előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy a legveszélyeztetettebb területnek a WHO a gyógyszerelési hibákat, a kórházi fertőzéseket, a sugárterápiákat, valamint a különböző diagnosztikai hibákat, a vénás tromboembóliákat és a nem megfelelően végzett műtéti beavatkozásokat tartja.

Dr. **Voniatis Konstantinos**, a Sebészeti, Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika szakorvosjelöltje *El a kezekkel – A kézhigiénéről kicsit másképp – tudományosan* című előadásában **Semmelweis Ignác** kézhigiénéről szóló felfedezése mellett a kórházi fertőzésekről és a kézhigiénnel kapcsolatos legfrissebb kutatásokról beszélt.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Közel százan vettek részt az Urológiai Klinika prevenciós napján

Fotó: Barta Bálint - Semmelweis Egyetem

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

A Movember mozgalom minden év novemberében hívja fel a figyelmet a férfiak testi és lelki egészségére, valamint a szűrővizsgálatok jelentőségére nemzetközi szinten. Ebből az alkalomból az Urológiai Klinikán is ingyenes prosztatarákszűrést és prevenciós napot tartottak november 10-én, ahol közel 100 embert

szűrtek meg, emellett szakmai előadásokat és pódiumbeszélgetéseket hallgathattak meg a résztvevők többek között a prosztatarák kezeléséről, a robotsebészeti műtéti lehetőségekről és a megelőzés fontosságáról.

Magyarországon a prosztatarák a harmadik leggyakoribb halálok az ötven év feletti férfiak körében – hívta fel a figyelmet dr. **Nyirády Péter**, az Urológiai Klinika igazgatója hangsúlyozva, hogy az idejében felismert daganat gyógyítható. Elsősorban az 50 év feletti korosztály érintett, nekik érdemes évente eljárni szűrésre, de ha a családban másnál is előfordult ez a betegség, már 40 éves kor körül célszerű elvégeztetni a vizsgálatot, amely mindössze néhány percet vesz igénybe. Vérvétel segítségével megállapítják a PSA, azaz a prosztata specifikus antigén szintjét, amelyből lehet következtetni a betegség jelenlétére. Ezt egészíti ki a tapintásos vizsgálat, vagyis a prosztata végében át történő ellenőrzése, amely egy egy-

szerű, fájdalommentes, urológus szakorvos által végzett rövid eljárás – ismertette. Ezen a két vizsgálaton vehettek részt azok is, akik ellátogattak az ingyenes prevenciós napra.

Dr. Nyirády Péter elmondta, nagy volt az érdeklődés az ingyenes szűrésre, többen jelentkeztek, mint ahány hely volt, ezért november folyamán azoknak is biztosítják a vizsgálatot, akik regisztráltak, de most nem fértek be.

Együttműködési megállapodást kötött az egyetem a Vöröskereszttel

Az Egészségtudományi Kar a Vöröskereszttel kötött együttműködési megállapodás keretében kredittel ismeri el hallgatóinak a szervezetnél végzett önkéntes munkáját. Az erről szóló megállapodást a Semmelweis Egyetem nevében dr. Merkely Béla rektor, a Vöröskereszt képviselőjében Buncsik Ildikó elnök írta alá ünnepélyes keretek között a Szenátusi Teremben.

Bódi Bernadett – Kommunikációs Igazgatóság

A Semmelweis Egyetemen fontosnak tartjuk, hogy intézményünkben ne csak felkészült, lelkiismeretes orvos- és egészségügyi szakembereket, de jó, a társadalmi problémákra érzékeny embereket is képezzünk. Az önkéntesség eszméje, motiválása az egyik fontos eleme a Vöröskereszttel most kötött együttműködésnek is – fogalmazott dr. **Merkely Béla** a megállapodás ünnepélyes aláírása előtt. A Semmelweis Egyetem ennek értelmében lehetőséget biztosít, hogy a szervezet minél több rendezvénye és tevékenysége eljusson az egyetemi közönséghez, azokból pedig minél több Semmelweis Polgár vehesse ki részét. Az Egészségtudományi Kar az önkéntesség ösztönzése érdekében az oktatás terén is összefog a Vöröskereszttel: ennek keretein belül kredittel ismeri el hallgatói Vöröskeresztnél végzett önkéntes munkáját. Ezen felül tájékoztató órákkal, szervezett programokkal is együttműködnek a jövőben.

Bednárikné dr. Dörnyei Gabriella, az Egészségtudományi Kar (ETK) dékánja szavai szerint az együttműködés révén a hallgatók betekintést nyerhetnek majd olyan, a társadalom egészét érintő, fontos területek munkájába, mint például a véradás szervezése,

Fotó: Kovács Artila – Semmelweis Egyetem

az elsősegélynyújtás, a szociális segélynyújtás, az otthonápolás, a civil társadalom egészségnevelése, továbbá a fiatalok élet- és egészségvédelme.

Buncsik Ildikó, a Vöröskereszt fővárosi szervezetének igazgatója kiemelte, hogy a szervezet 150 éves múltja alatt mindig szoros kapcsolatban állt az egészségüggyel.

Teltházas jótékonysági koncertet adott a Medikus Zenekar

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Ötödik alkalommal adott jótékonysági koncertet Semmelweis Egyetem Medikus Zenekara november 4-én a Zeneakadémián. **Giuseppe Verdi** *Requiem* című nagyszabású művét tűzte műsorára a zenekar, amely első alkalommal egészült ki a Semmelweis Egyetem Kórusával.

Az idei koncert az ország egyetlen dedikált palliatív ellátást nyújtó gyermekhospice házát, a Tábita Ház lakóit, szüleiket és az ott dolgozókat támogatja, a jegyekből befolyt közel két és félmillió forintot egy olyan családi közösségi tér létrehozásához ajánlják fel, amely a szaksegítség mellett az otthoni körülményekhez leginkább hasonló, meghitt családi összejövetelekre is alkalmas helyiség kialakítását teszi lehetővé.

Az intézmény küldetése, hogy a súlyos betegségben szenvedő gyermekek és családjaik számára méltó, szeretetteljes, biztonságos ellátást biztosítson – mondta el ünnepi köszöntőjében **Fek-**

téné dr. Szabó Éva. A Semmelweis Egyetem stratégiai és fejlesztési rektorhelyettese hangsúlyozta, az intézményben, amellyel az egyetem nemrégiben oktatási, továbbképzési és betegellátást is érintő együttműködési megállapodást kötött, többségében az egyetem Gyermekgyógyászati Klinikájának betegeit látják el, dr. **Benyó Gábor**, az egyetem docensének vezetésével.

Dubóczky Gergely, az este ötletadója és megvalósítója, a Medikus Zenekar művészeti vezetője, karmestere elmondta, az előadás nagy sikert aratott, már előzetesen minden jegy elment a koncertre, melynek egyik különlegessége, hogy most először adott közös hangversenyt a Medikus Zenekar és a 2022-ben alakult Semmelweis Egyetem Kórusa. Veszprém Város Vegyeskarával és az ipolybalogi Szent Korona Kórusal együtt ezen az estén mintegy 180-an léptek fel a Zeneakadémia színpadán.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható.

Felsőoktatási Kupa: bronzérmes a Semmelweis

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

Az összetett pontverseny harmadik helyét szerezték meg a Semmelweis Egyetemet képviselő futók a Spar Budapest Maraton utcai futófesztivál keretében idén első alkalommal meghirdetett Felsőoktatási Kupán. A megmérettetésen az október 14-15-én rendezett futóversenyek különböző távjain megtett kilométereket díjazták, nemcsak a maratont, de a félmaratont és a rövidebb távokat is. A szervezők összesítése alapján a Semmelweis Egyetemet 65 futó képviselte, akik összesen 817,9 kilométert tettek meg, ami a 27 egyetemi csapat közül a harmadik legjobb eredmény volt. Az első helyen az ELTE, második helyen a BME csapata végzett.

Dr. **Gerber Gábor**, a Semmelweis Egyetem Szabadidősport Szakosztályának elnöke, aki maga is teljesítette a maratoni távot, korcsoportjában megnyerve a felsőoktatási kupa egyéni versenyét, elmondta, hogy a közösségi összefogás jegyében az Instruktor Öntevékeny Csoport önkéntesei a Semmelweis Egyetemet képviselő futóknak felállított külön sátorban várták a versenyre ráhangolódni és utána megpihenni vágyókat. **Nyá-mándi Piroska**, a program szervezője úgy látja, aktív szervezőmunkával a jövőben a Semmelweis Egyetemről is még több futó érhető el. A rendezvényen a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ munkatársai több mint 50 emberen végeztek tesztösszetétel-mérést.

Dr. Gadó Klára fénykép-festményeiből nyílt kiállítás a Semmelweis Szalonban

Dr. Gadó Klára, a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karának (ETK) általános dékánhelyettese, tanszékvezető főiskolai tanára, a Geriátriai és Ápolástudományi Központ vezetője képzőművészet iránti érdeklődését családjából hozta, majd hivatásának az orvosi pályát választotta. Szakmai munkája mellett szenvedélye a fényképezés, már több nemzetközi és hazai kiállításon is bemutatkozott képeivel. Az egyetem falain belül most először láthatók festményszerű fotói önálló kiállítás keretében, a Semmelweis Szalonban, Barátaim a fák címmel. A kiállítást Bednáríkné dr. Dörnyei Gabriella, az ETK dékánja nyitotta meg, az alkotó beszélgetőpartnere Szegvári Katalin Táncsics Mihály-díjas újságíró volt.

Tasnádi Róbert – Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Gadó Klára** újabb és újabb fotósorozatait nem csak a barátok, de a közvetlen munkatársak is évek óta csodálattal és érdeklődéssel figyelik – kezdte az esemény megnyitóját **Bednáríkné dr. Dörnyei Gabriella**. Az Egészségtudományi Kar dékánja dr. Gadó Klára orvosi életműjének főbb állomásait felsorolva kiemelte: gyógyító hivatását nagy elkötelezettséggel és szakértelemmel, illetve az emberek iránti mély empátiával gyakorolja, és ugyanilyen elhivatottsággal adja át tudását a leendő egészségügyi szakembereknek immáron több mint 30 éve. Dr. Gadó Klára hobbija és egyben szenvedélye mindemellett a fotózás, amely már nem szárnypróbálgatás, hanem egy igazi profi képességével és tudásával végzi – hangsúlyozta a dékán.

Képeihez gyakran egészen hétköznapi helyzetek, napi munkájának helyszínei jelentik a témát vagy inspirációt: a klinikai udvar falainak festékmintái, egy-egy megcsillanó ablaküveg, hajdani iparomesterek által jelölt téglák, bevésített évtizedes üzenetek, de akár értekezletek, hétköznapi emberi találkozások is témát vagy inspirációt adnak számára.

– Újra és újra meglep azzal, hogy a legváratlanabb helyzetekben és helyeken kapja elő a telefonját és olyan tárgyról, pillanatról készít felvételeket, amelyeket mások sokszor észre sem vesznek, vagy azokat teljesen értéktelenné tartják – fogalmazott a dékán.

– Ezekben a képekben egyrészt biztosan benne van az alkotó kutató, az újabbat és az ismeretlen folyamatosan kereső, megismerni vágyó személyisége, másrészt a tehetség, amelyből az olyan kivételes, és másokat is lenyűgöző alkotások születnek, amelyeket itt a Szalonban megtekinthetünk – emelte ki Bednáríkné dr. Dörnyei Gabriella.

Szegvári Katalin Táncsics Mihály-díjas újságíró szerint dr. Gadó Klára alkotásait jól jellemzi, hogy a magyar fotóművészet nagyszonyja, a Kossuth-díjas **Keleti Éva** is patronálta a véleményével, és egyik kiállítására ő válogatta a képeket, és rendezte a kiállítást. A megnyitót követő beszélgetésből kiderült, hogy dr. Gadó Klárát mindig is érdekelt a festészet és a képzőművészet, de hivatásának az orvosi pályát választotta: korai érdeklődése a pszichiátria, pszichoterápia felé fordult, majd a gyógyszerészet irányába ve-

Fotó: Barta Bálint - Semmelweis Egyetem

tett. Klinikai farmakológussá, kutatóvá, majd klinikussá, belgyógyász szakorvossá vált, a Szabolcs utcai klinikai közeg és mesterei hatottak rá, és sok kihívást és örömet talált azóta is a kutatásban, oktatásban és gyógyításban egyaránt.

A képzőművészethez fűződő kapcsolatáról elmondta: hatottak rá festőművész-rajztanára, **Vályi Csaba** rajzsakkörös élményei, valamint egy-egy klasszikus mester – a korai olasz festők, **Fra Angelico**, a **Lorenzetti**-fivérek, **Giotto**, akiktől családi utazások során is láthatott műveket. A későbbiek közül példaként említette, hogy **Paul Klee** az első számú kedvencei között van, akárcsak az impresszionista **Monet**. Annál is inkább, mert az is az ambíciója, hogy olyan képeket készítsen, mintha festmények lennének: – Ez sokszor sikerül is, Monet-fotót már nagyon sokat csináltam... – tette hozzá az alkotó.

A magyar képzőművészek közül közel érzi magához **Bálint Andre** festő művészetét, vagy **Balázs Sándor** fákrról mintázott képeit. Kiemelte **Ország Lili** nevét is, akinek képei nagy hatással vannak rá. Szegvári Katalin a képeiről beszélve úgy fogalmazott: – Olyanok, mintha fénykép-festmények lennének. Ha valaki nem tudja, hogy ez egy fotó, akkor könnyen hiszi azt, hogy festmény.

Bár az itt kiállított képein nem jelennek meg emberek, úgy fogalmazott, a mindennapi életben az arcok rendkívül érdeklik, gyakran fényképez portrét, utazások alkalmával elkaptott jeleneteket, de akár egy intézeti munkaértekezlet arckifejezései is meg tudják ragadni figyelmét.

Elhangzott, hogy már megvan a következő kiállításának anyaga is, az Aranytíz Kultúrház Galériában látható majd egy tematikus válogatás a képeiből. Az esemény zárásaként Bednáríkné dr. Dörnyei Gabriella dékán bejelentette, hogy Egészségtudományi Kar úgy döntött testületileg, hogy munkatársuk, dr. Gadó Klára képei számára egy állandó kiállítási felületet hoznak létre a kar új Szentkirályi utcai épületrészében, várhatóan a jövő év elején.

Elindult a Szénior Akadémia kilencedik szemesztere

Októberben megkezdődtek a Szénior Akadémia kilencedik szemeszterének előadásai. A Semmelweis Egyetem népszerű online ismeretterjesztő előadássorozata 2023-as őszi évadának első három előadásában a méregtelenítés működéséről, a daganatok keletkezésének biológiájáról és a nyirokrendszer szerepéről hallhattak az érdeklődők.

Pogrányi Péter – Kommunikációs Igazgatóság

Az őszi szemeszter nyitóelőadásában dr. **Kardon Tamás**, a Molekuláris Biológiai Tanszék docense a méregtelenítés működéséről, feladatáról és zavarairól beszélt, áttekintette, hogy mi a mérge az emberi szervezet számára, mely szerveink vesznek részt a mérgek eltávolításában, és hogyan történik mindez. Beszélt a mérgek eltávolításának esetleges zavarairól, kitért arra, hogy befolyásolható-e a méregtelenítés, valamint arra is, hogy lehet-e, érdemes-e mesterségesen fokozni azt. Kitért a méregtelenítés különféle zavaraira, amelyek tüneteket is okozhatnak. Mint elmondta, az életmód, a táplálkozás is vezethet ilyen zavarhoz. Ugyanakkor kiemelte, hogy a méregtelenítő folyamatok módosulhatnak, a szervezetünk adaptálódik az aktuális feladatokhoz. Hangsúlyozta, hogy a méregtelenítést számos tényező befolyásolja, egyebek mellett az életkor, a nem, a genetikai különbségek, az egyéni érzékenység, a betegségek, esetleges gyógyszerkölcsonhatások és a táplálkozás is.

Dr. Kardon Tamás kiemelte: a méregtelenítést mesterségesen általában nem lehet, de nem is érdemes fokozni, a szervezet ezt megoldja magától. Szervezetünk adaptálódik, ha szükséges, bizonyos enzimek szintje ilyenkor megemelkedik. Ha ugyanis olyan enzimeket mozgósítanánk, amelyeket egyébként nem kellene, annak káros, akár karcinogén, azaz rákkeltő hatása is lehetne. Ha megfelelő mennyiségű és minőségű, kellően változatos táplálékot veszünk magunkhoz, és egészséges életmódot folytatunk, szervezetünk ellátja a feladatát a méregtelenítés terén is, ezt kívülről nem tudjuk és nem is lenne érdemes befolyásolni – mondta el a kutató.

A Szénior Akadémia idei őszi szemeszterének második előadását dr. **Kiss András** tartotta, aki a daganatok keletkezésének biológiáját mutatta be. A Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézet igazgatója előadásában elmondta: a rosszindulatú daganatok az életkor előrehaladtával általában gyakrabban fordulnak elő, 60-70 éves kor felett jelentősen megnő a gyakoriságuk. Ez, mint mondta, elsősorban a környezeti tényezők összesített hatását mutatja. A férfiaknál összességében gyakoribb a rosszindulatú daganatok előfordulása, ugyanakkor bizonyos daganattípusok a férfiaknál (pl. gyomor-, bal oldali vastagbél- vagy májrák), mások a nőknél (pl. jobb oldali vastagbél-, pajzsmirigyrák) fordulnak elő nagyobb arányban – ismertette. Az elmúlt tíz év magyarországi adatainak áttekintése után a daganatok kialakulásának okairól is beszélt, hangsúlyozva, hogy az öröklődő tényezők mintegy 15 százalékban, míg a környezeti hatások 85 százalékban felelősek ezért. Utóbbiakról szólva hangsúlyozta, hogy a rosszindulatú daganatok kétharmada megelőzhető lehetne a károsító tényezők kikapcsolásával (például a dohányzás, nagyobb mennyiségű alkoholfogyasztás mellőzésével) és megfelelő életmóddal, a rendszeres testmozgással, egészséges táplálkozással.

Az előadásban dr. Kiss András a tumor életciklusának fázisait is áttekintette, konkrét diagnosztikai és a festészetből vett példák is megvilágította a szövettanilag még nem látható folyamat

elindulásától a kifejlett daganatig vezető út állomásait. Egyebek mellett kitért még a mesterséges intelligencia felhasználási lehetőségeire, hangsúlyozva, hogy bizonyos morfológiai elváltozások keresésével a döntéstámogató AI rendszer gyorsabbá és hatékonyabbá teszi a leletek átfutását, és pontosabbá a diagnózist. Kiemelte, hogy a Patológiai, Igazságügyi és Biztosítási Orvostani Intézetben (PIBOI) vastagbél-tükrözéses mintavételeknél már fejlesztettek és használnak ilyen szoftvert.

Fotó: iStock

Az előadássorozat harmadik alkalmán dr. **Jakus Zoltán**, az Élettani Intézet egyetemi docense beszélt a nyirokrendszer szerepéről, korábban ismert és újabban felfedezett funkcióiról, valamint a nyirokdéma kezelési lehetőségeiről. Emellett röviden kitért a szervspecifikus nyirokérfunkció vizsgálatához kapcsolódó preklínikai modellekben végzett saját kutatásaira is.

Az előadásban a nyirokrendszer legfontosabb jellegzetességeit is bemutatta, kitérve a rendszer betegségeire, az elsődleges, genetikai hátterű és a másodlagos, a nyirokrendszer működési zavara miatt kialakuló nyirokdémára is. Szólt ennek stádiumairól, kezelési lehetőségeiről, kiemelve, hogy a konzervatív terápia (nyirokmasszázs, fásli, kompressziós kezelés) mellett egyre elterjedtebb a sebészeti megközelítés. Ez azt jelenti, hogy a nyirokerekek és a vénák között hoznak létre kapcsolatot, ami jelentősen javíthatja a betegek állapotát. Dr. Jakus Zoltán hangsúlyozta, hogy a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán működik nyiroksebészeti program.

Új lehetséges terápiás megközelítésekről szólva dr. Jakus Zoltán saját preklínikai kutatásairól is beszámolt, kitérve a nyirokér-növekedés serkentésére és a kísérletes nyirokdéma kezelésére nukleozid-módosított mRNS-ek segítségével, a magzati tüdőt az újszülöttkori légzésre felkészítő mechanizmusok vizsgálatára és az agyhártya nyirokereinek fejlődését és működését szabályozó mechanizmusokra is.

A Szénior Akadémia előadásairól készült részletes tudósításokat a Semmelweis Egyetem honlapján olvashatja el.

Semmelweis University adds traumatology to its teaching and patient care profile

According to the agreement between Semmelweis University, the National Directorate General for Hospitals, and the Central Hospital of Southern Pest, the Gusztáv Merényi Hospital of the Central Hospital of Southern Pest – Institute of Hematology and Infectious Diseases became the property of Semmelweis University on 1 November, along with the relevant regional care obligations. As a result, traumatology care has been moved from the Gyáli Str. address to the Semmelweis University Central Patient Care Building, close to the co-specialties (e.g. intensive care, surgery, imaging) with which close cooperation is required. With the change, the university's portfolio has been expanded to include trauma care and a training site. The newly established Traumatology Clinic and the Department of Traumatology at Semmelweis University is headed by Dr. **Tamás Bodzay**, a traumatologist and orthopedic surgeon, former director of the Dr. Manninger Jenő Traumatology Center in Budapest.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

With the integration, the 564,000-person South Pest and South East Pest care area of the Merényi site was also transferred to the university. The Merényi hospital had 107 beds and 8 intensive care beds, the same structure is taken over by the university.

An interview with the head of the Clinic can be found on the Semmelweis website.

Stellar atmosphere at this year's Semmelweis Freshmen's Ball

Fotó: Barta Bálint – Semmelweis Egyetem

On October 27, at the 54th Freshmen's Ball, co-organized by the Semmelweis Students' Union (HÖK) and the Instructor Volunteer Group Association (IÖCS), Hungarian and international first-year students partied together in the Theoretical Block (NET), evoking the atmosphere of outer space. Both Hungarian and international students took part in the event, with the aim of strengthening intercultural relations within Semmelweis University.

The ceremony was opened by Rector Dr. **Béla Merkely**, who emphasized that medicine and health science is perhaps the most wonderful profession in the world, which requires lifelong learning, humility, diligence and sacrifice. As he pointed out, this year's stellar theme also symbolizes the infinite distance that students can reach with the help of their studies and science. After HÖK President **Csenge Gecsey's** address, the Pro Juventute Universitatis awards were presented. The program was opened by the international students with their waltz, followed by student musical performances, Hungarian student waltz and professor-student dances. Proceeds of the raffle were donated to charity.

A more detailed version of this article can be found on the Semmelweis website.

Semmelweis boasts best quality of student life, global survey finds

Hungary is the country with the highest overall levels of student satisfaction according to the 2023 Global Student Satisfaction Awards. In another win for Hungary, Semmelweis University was named winner of the Quality of Student Life category.

The category 'Quality of Student Life' encompasses several aspects that contribute to an overall student experience, ranging from the accessibility, affordability and cultural life of the hosting city through availability of student accommodation to cuisine on and off campus. This theme also measures feedback regarding supportive community, the opportunity to expand networks and to make friends from around the world. Extra-curricular sports,

social and cultural activities on campus also influence how students perceive their quality of life.

„We believe that progress in education does not only rely on academic staff excellence but also on students' well-being. Semmelweis University invests increasing effort to ensure a safe and loveable atmosphere both within and outside university walls. Students' associations are massive supporters and triggers of university social life, as well as indicators of their success,” commented Vice-Rector for International Studies Dr. **Alán Alpár** on receiving the award.

A more detailed version of this article can be found on the Semmelweis website.

Semestereröffnungsfeier 2023 am ACH und ACH-Absolventen bei diesjähriger DGHO Jahrestagung

Semestereröffnungsfeier 2023 am ACH

Die diesjährige Semestereröffnungsfeier am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) fand in diesem Jahr Ende September mit zahlreichen Gäst:innen statt. Hierbei wurden vor allem die neuen Studierenden herzlich begrüßt und herausragende Lehrkräfte für ihre hervorragende Arbeit in der Lehre am ACH geehrt.

Unter den Gäst:innen der diesjährigen Semestereröffnungsfeier fanden sich rund 80 Neuzugänge des jüngsten Jahrgangs 16 sowie rund 20 Nachrücker:innen für den 15. Jahrgang, die in der Begrüßungsrede der Campusleitung durch Prof. Dr. **Karl J. Oldhafer**, Repräsentant des Rektors und Dekan der Medizinischen Fakultät der Semmelweis Universität am Asklepios Campus Hamburg, sowie von **Elisa Jannsen**, Leiterin der Studentischen Angelegenheiten und Alumni, und Dr. **Arne Krause**, Sprecher des Leitungsteams der Lehrkoordination, offiziell am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) willkommen geheißen wurden. Aber auch alle anderen Studierenden, die zur Feier eingeladen waren, wurden herzlich zum Start des bevorstehenden Herbstsemesters 2023 in Empfang genommen. Auch die Studierendenvertretung durch Julia Krull, stellvertretende Generalsekretärin und Pascal Étienne Laux, Student des Jahrgangs 14, fanden schöne Worte an ihre Kommiliton:innen für einen besonderen Start zum Medizinstudium am ACH.

Preise für herausragende Lehre am ACH

Die Semestereröffnungsfeier bietet jedes Jahr außerdem den Rahmen, um die hervorragende Arbeit und das Engagement der Lehrenden am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) zu würdigen. Die Preisträger:innen werden für ihren bemerkenswerten Einsatz und ihre herausragenden Leistungen, die sich auf Basis von Studierendenevaluationen ergeben, geehrt. Bestnoten erhielten in diesem Jahr u. a. Prof. Dr. **Thomas Verse**, Chefarzt Asklepios Klinikum Harburg, Fachbereich Hals-Nasen-Ohrenheilkunde, **Dr. Jörg Elsner**, Chefarzt Asklepios Klinikum Harburg/Asklepios Klinik St. Georg, Fachbereich Plastisch-Ästhetische, Rekonstruktive und Handchirurgie sowie Prof. Dr. **Kilian Reising**, Chefarzt Asklepios Klinikum Harburg, Fachbereich Orthopädie und Unfallchirurgie, die allesamt an den Feierlichkeiten teilnahmen und ihre Lehrpreise freudig entgegennahmen. Besonders erfreulich: Auf der Liste der Lehrpreisträger:innen stehen mit Marvin Hensch, Anriya Sriskandarajah und Maximilian Thiessen drei ACH-Studierende sowie mit Tobias Gethmann, Joel Lüthy und Vincent Duske drei ACH-Alumni, die sich alle bereits in der Lehre am ACH engagieren.

Semestereröffnungsfeier am ACH: Nach dem offiziellen Teil der Semestereröffnungsfeier konnten sich die neuen Studierenden bei einem Get-together im Hof des ACH mit Dozierenden und Kommiliton:innen austauschen und gleich vernetzen.

ACH-Absolventen hielten Vorträge bei diesjähriger DGHO Jahrestagung in Hamburg

Die diesjährige Jahrestagung der Deutschen, Österreichischen und Schweizerischen Gesellschaften für Hämatologie und Medizinische Onkologie (DGHO) fand vom 13. – 16. Oktober in Hamburg statt. Zahlreiche hochaktuelle, wissenschaftliche und interdisziplinäre Vorträge waren zu hören und wurden zudem rege diskutiert. So auch die Vorträge von dr. med. **Tilman Schmiesing**, Absolvent des Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH), cand. med. **Henrik Schulte-Hürmann**, ACH-Student und dr. med. **Fabian Illge**, ACH-Absolvent und seit Kurzem Assistenzarzt der Abteilung Hämatologie und internistische Onkologie in der Asklepios Klinik Altona unter Chefarzt Prof. Dr. med. **Dirk Arnold**.

Mit über 1.400 Präsentationen, rund 800 Abstracts und 380 diskutierten Postern sowie 265 Sitzungen lieferte die diesjährige Jahrestagung der DGHO in diesem Jahr ein umfangreiches Programm für mehr als 6.200 Teilnehmer:innen in Hamburg. Damit stellte die Jahrestagung als größter Kongress des Fachgebiets im deutschsprachigen Raum nicht nur Rekordzahlen auf, sondern sorgte auch dafür, dass sich die Expert:innen der Medizinischen Onkologie intensiv und in vollem thematischen Umfang austauschen konnten. Die rasanten technologischen Entwicklungen in der Diagnostik und die Innovationen in der multimodalen Therapie im Bereich der Hämatologie und Medizinischen Onkologie bildeten dabei die Schwerpunkte der Jahrestagung.

Tilman Schmiesing, Absolvent des Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH) und cand. med. Henrik Schulte-Hürmann, Student am ACH, bei ihren Vorträgen

ACH-Absolventen beim DGHO-Jahreskongress

Der Asklepios Campus Hamburg war sehr wahrnehmbar im wissenschaftlichen Programm der onkologischen Tagung vertreten: dr. med. **Tilman Schmiesing**, ACH-Absolvent, und cand. med. **Henrik Schulte-Hürmann**, aktuell Student am ACH, haben ihre Forschungsarbeiten, die von PD Dr. med. **Georgia Schilling**, Chefarztin onkologische Rehabilitation an der Asklepios Nordseeklinik Westerland und Fachverantwortliche Dozentin Rehabilitation am Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität (ACH), betreut wurden und als Diplomarbeiten am ACH durchgeführt wurden, als viel beachtete Präsentationen vorgestellt. Und auch dr. med. **Fabian Illge**, ehemaliger ACH-Student und seit Kurzem Assistenzarzt in der Abteilung Hämatologie und internistische Onkologie in der Asklepios Klinik Altona, konnte seine präklinische, experimentelle Dissertation vorstellen.

Weitere Berichte und Bilder auf www.asklepios.com/ach sowie auf Instagram (@asklepioscampushamburgofficial) und LinkedIn.

Dr. Tom Cato Karlsen: A testem norvég, de a szívem magyar

Alumni interjúsorozatunk legújabb részében dr. Tom Cato Karlsen, norvég aneszteziológus adott videóinterjút lapunknak.

Sánta Mária – Kommunikációs Igazgatóság

Dr. **Tom Cato Karlsen** kisgyermekkorától aneszteziológus szeretett volna lenni, a Semmelweis Egyetemre azért jelentkezett, mert jó hírnevű intézménynek tartotta, és elmondása szerint nagyon megtetszett neki, hogy folyamatos tanulásra ösztönözték. Emiatt még egy norvégiai állást is elutasított, amelyet másodéves korában ajánlottak neki.

– A siker titka a kemény munka, és ezért is titok ez sok ember számára. Tehát tényleg keményen kell dolgoznod, és úgy érzem, ezt megtanultam itt a Semmelweisen, és ez segített nekem az ambí-

cióimban, céljaim elérésében az orvosi tanulmányaimat követően is – mesélte.

Dr. Tom Cato Karlsen jelenleg szülőhazájában, Norvégiában él. Megvalósította álmát, tíz évet dolgozott aneszteziológusként mentőhelikopteren, mielőtt politikai pályára lépett. – Mindig, amikor magyarokkal találkozom, vagy Magyarországra látogatok és találkozom új emberekkel és megkérdezik, hogy mi a kapcsolatom Magyarországgal, azt válaszolom (magyar nyelven), hogy:

– A testem norvég, de a szívem magyar – mondta.
A videóinterjú a Semmelweis Egyetem honlapján látható.

Elhunyt dr. Szalai Csaba

Életének 62. évében, hosszan tartó betegség után elhunyt dr. Szalai Csaba, az MTA doktora, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet általános igazgatóhelyettese.

Ma is halljuk kedves, csendes hangját, hiszen pár napja még beszélünk vele. Ma is előttünk van mosolya. Még az elmúlt héten is írt a kórházi ágyából ismeretterjesztő közleményt, a Gyógyhírek sorozat legújabb tagját. Még egy-két hete klinikai betegágyából küldte vissza egyik közleményének átdolgozott változatát, melyet elfogadott a nemzetközi folyóirat. Még meghallgathatók a

Moodle-ba feltöltött előadásai. De ő nincs már közöttünk...

Felfoghatatlan, hogy dr. **Szalai Csaba** már nem tér vissza közénk többé a kórházból. Hosszú betegsége során sok-sok mindent átélt, de hihetetlen erőt mutatva, újra és újra derűsen tért vissza a munkába. A gyógyulásba vetett hite, reménye a legvégsőkig nem hagyta el. Súlyos betegsége alatt sem zárkózott magába, ellenkezőleg, még nyitottabbá vált az őt körülvevő emberek felé, a világ felé. Családját óvta, szolgálta, amíg csak lehetett. Rendkívüli ember volt. Nagy tudású, szerény, kedves, okos, csupa jóindulat és emberség. Mindannyian tiszteltük és szerettük.

Szalai Csaba biológus mérnökként szerzett diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen 1985-ben. 1992-ben ösztöndíjjal Németországban sajátította el az akkor legmodernebbnek számító molekuláris biológiai technikákat, majd hazatérésekor az ország akkor egyik legmodernebb, kórházi molekuláris

laboratóriumát rendezte be a Heim Pál Gyermekkorházban. A Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai (akkor Biológiai) Intézethez 1994-ben csatlakozott.

1999-ben a Semmelweis Egyetemen szerzett PhD-fokozatot. 2005-től az MTA doktora is. 2007-ben habilitációs fokozatot szerzett. 2013-tól a Semmelweis Egyetem egyetemi tanára, valamint a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatóhelyettese. Témavezetésével 13 PhD született, cikkeire mintegy ötezer hivatkozás érkezett. Kutatási, oktatási tevékenysége központjában a genetika állt. Hatalmas olvasottságával, alaposágával alapvetően járult hozzá az intézet profiljához. Nagyon sokat tanultunk tőle, a szakmai igényesség mellett szerénységet, segítőkészséget és nyitottságot. Számos elismerése között szerepel a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai Plakettje, a Huzella Tivadar emlékérem és jutalomdíj, és a több alkalommal elnyert AOK Kari Kiválósági Merit díj.

Szalai Csaba 1985-ben 4x200 m-en országos bajnok, 1986-ban 400 m-en magyar egyetemi és főiskolai bajnok lett. 1986-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen a Jó tanuló, jó sportoló verseny győztese.

Dr. Szalai Csaba emberi, kutatói, oktatói megnyilvánulásaiban egyaránt elegáns személyiség volt. Egész életével, munkájával és a betegséggel vívott hosszú küzdelmével igaz és nem mulandó példát mutatott mindannyiunknak. Nagy úrt hagy maga után.

Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet

Elhunyt dr. Sali Attila

Életének 87. évében elhunyt dr. Sali Attila matematikus, a Semmelweis Egyetem Informatikai Igazgatóságának alapító igazgatója.

Dr. **Sali Attila** 1981-ben vált a jelenlegi Informatikai Főigazgatóság elődjének, az akkor nagyjából egy tucat dolgozót számláló Számítóközpont vezetőjévé. A 17 éves egyetemi vezetői pályafutása alatt, az 1998-as nyugdíjazásáig közel 60 fős szervezeti egységgé fejlődöttünk és a számítástechnika, valamint a távközlés akkora már nélkülözhetetlen összetevőivé váltak az egyetem működésének.

Dr. Sali Attila úttörő munkát végzett és elvülhetetlen érdemeket szerzett az egyetemi épületeket és telephelyeket

összekapcsoló optikai adathálózat kiépítésében, valamint a jelenleg használt orvosi, labor, munkaügyi, bér, személyzeti és pénzügyi informatikai rendszerek elődjeinek kifejlesztésében és bevezetésében, továbbá az egységes egyetemi telefonrendszer megvalósításában.

Kiváló példáját és emlékét megőrizzük.

Kunszabó Gergely, távközlési osztályvezető

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Líra Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk is.

ÚJ!

Dr. Csősz Éva (szerk.)

BEVEZETÉS A PROTEOMIKÁBA

/ a fehérjék korszerű vizsgálata

A célunk az volt, hogy egy olyan könyvet készítsünk magyar nyelven, amelyből a proteomika iránt érdeklődő képet kaphat a proteomika alapvető kérdéseiről és kihívásairól, információhoz juthat az egyes főbb proteomikai módszereket illetően, vagy elindulhat a proteomikai kutatások kihívásokkal teli, de jelentős eredményekkel kecsegtető útján. Az egyes fejezetekben közérthető módon és szemléletesen próbáltuk a legfontosabbnak ítélt témaköröket bemutatni, alapismereteket nyújtva az érdeklődőknek, és irányt mutatva az elmélyülni vágyóknak.

■ B5 ■ 192 oldal ■ Ára: 5000 Ft

Buday László, Nyitrai László, Perczel András (szerk.)

EZERARCÚ FEHÉRJÉK

Azoknak ajánljuk, akik tudományos igénnyel fordulnak a fehérjék felé, legyen bár biológus, kémikus vagy orvostanhallgató, doktorandusz, poszt doktor, kezdő vagy érett kutató. Célunk, hogy felhasználják a fehérjék vizsgálatáról az itt megszerzett ismereteket, tudásukat továbbadják, s ezáltal a szerzőkkel és a szerkesztőkkel együtt hozzájáruljanak a fehérjetudományok szélesebb körben történő terjesztéséhez. Meggyőződésünk, hogy a jövő nemzedékének nagy szüksége lesz a fehérjékkel kapcsolatos tudományos jártasságra, hiszen a fehérje-biotechnológia súlya folyamatosan nő a gyógyszeriparban, a zöld- és polimerkémiában, az élelmiszeriparban és az egészségtudományok területén.

■ B5 ■ 960 oldal ■ Ára: 14000 Ft*

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Apropó

Poszter Box

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Tel.: 210-4408, 459-1500/56353
E-mail: info@semmelweiskiado.hu

w w w . s e m m e l w e i s k i a d o . h u

* Kedvezményes árainkról tájékozódjon honlapunkról és a Legendus könyvesboltban!

A SEMMELWEIS KIADÓ TAN- ÉS SZAKKÖNYVEI

Fogorvosi tan- és szakkönyvek

Könyveink megvásárolhatók a Legendus Könyvesboltban, illetve a Lira Kereskedelmi hálózaton belül az egész országban, de egyre nagyobb igényt elégít ki webshopunk is.

Dr. Rózsa Noémi Katinka, Dr. Gábris Katalin, Dr. Tarján Ildikó (szerk.)

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI FOGÁSZAT

ÚJ!

A könyvben a szerzők összefoglalják 0–18 éves korig a fiatal páciensek fogainak és nyálkahártyájának lehetséges elváltozásait, betegségeit, azok megelőzését és a kezelés különböző módjait, hangsúlyozva pl. a pszichés előkészítést, a fájdalommentes beavatkozást, a prevenciót, a non- és minimál-invazív eljárások alkalmazásának fontosságát. Összefoglalják az eddig is ismert, jól bevált fogászati beavatkozásokat, kombinálva a ma rendelkezésre álló legújabb ismereteket, anyagokat és technikákat (pl. digitalizáció) felhasználásával. A szerzők ajánlják a könyvet a graduális képzésben részt vevő hallgatóknak, a szakvizsgára készülő kollégáknak és a különböző korú páciensekkel foglalkozó gyermek- és ifjúsági, valamint család-fogorvosoknak, remélve, hogy a tanulásban, ismereteik felfrissítésében és a gyakorlati munkában is segítségükre lesz pácienseik minél jobb ellátásában.

■ A4 ■ 424 oldal ■ Ára: 16500 Ft

Hermann Péter, Kispélyi Barbara (szerk.)

FOGPÓTLÁSTAN 1-2.

A Fogpótlástani Klinika oktatógárdájának és néhány felkért jeles szakembernek közös szellemi terméke ez a mű, mely a Semmelweis Kiadó gondozásában készült el. A könyv sokszerzős alkotás, tükrözi a Klinika háromnegyed százados oktató, gyógyító, tudományos tevékenységének sokszínűségét, iskolateremtő törekvéseit. Építkezik az évtizedes tapasztalatokból, a hazai és a nemzetközi szakirodalomból, összefoglalja mintegy tárházat létrehozva, azokat a szakmai ismereteket, melyek nélkülözhetetlenek a graduális és a posztgraduális képzésben és a többszintű betegellátásban.

■ A4 ■ 1336 oldal ■ Ára: 40000 Ft

Könyvek

E-könyvek

Folyóiratok

Apropó

Poszter Box

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

LEGENDUS KÖNYVESBOLT

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

E-mail: info@semmelweiskiado.hu

w w w . s e m m e l w e i s k i a d o . h u